

Vállalkozók Munkavégzésének Feltételei

Vállalkozókkal szemben támasztott alapvető
EBK követelmények az ALTEO Nyrt.
telephelyein

kiadás dátuma: 2023.01.24.

verziószám: v01.

Tartalom

1. Általános követelmények.....	3
2. Munkavégzés megkezdésének feltételei.....	3
2.1. Munkavégzési engedély	3
2.2. Kockázatértékelés készítési kötelezettség	4
2.2.1. Egyszerűsített munkavédelmi kockázatértékelés	4
2.2.2. Biztonsági és Egészségvédelmi Terv (BET).....	5
2.2.3. Teljes körű kockázatértékelés (Nem egyszerűsített).....	6
2.3. A munkavégzés személyi és tárgyi feltételei:.....	6
2.3.1. Munkavégzés személyi feltételei:	6
2.3.2. Munkavégzés tárgyi feltételei:	6
2.3.3. Kötelezően használandó védő és munkaruházat, egyéni védőeszközök.....	7
2.4. A munkavégzés munkavédelmi feltételei:.....	8
2.5. A munkavégzés tűzvédelmi követelményei	9
2.6. Munkavégzés környezetvédelmi feltételei	10
2.6.1. Alkalmazott vegyi anyagokkal kapcsolatos követelmények	10
2.7. A munkavégzés vagyonvédelmi feltételei	11
2.8. A munkaterület átadás-átvételi eljárás.....	11
2.8.1. Egyszerűsített munkaterület átadás-átvételi eljárás.....	11
2.8.2. Munkaterület átadás-átvételi eljárás kivitelezési projektek esetén	11
3. A munkavégzés helyszínén kötelezően tartandó dokumentumok.....	12
4. A munkairányító	12
5. Organizációs követelmények	13
5.1. Szociális eszközök biztosítása	13
5.2. Elsősegélynyújtásra vonatkozó követelmények.....	13
6. EBK események okozása, jelentése	14
7. Teendők vészhelyzet esetén.....	14
8. Az előírások megszegésének szankcionálása	15
9. Mellékletek	16
1. sz. melléklet: Szabályszegések szankciói	16
2. sz. melléklet: Egyszerűsített kockázat értékelés minta dokumentum	17
3. sz. melléklet: Teheremelés	24
4. sz. melléklet: Tűzveszély okozással járó munkavégzés szabályai	30
5. sz. melléklet: Munkavégzés szűk munkatérben	32
6. sz. melléklet: Földmunkák	36
7. sz. melléklet: Munkavégzés magasban.....	38
8. sz. melléklet: Állványtelepítés	40

1. Általános követelmények

Vállalkozó kötelezettséget vállal arra,

- hogy az ALTEO Nyrt. (1033 Budapest, Korház utca 6-12) magyarországi telephelyein, létesítményein (beleértve a külterületen elhelyezkedő napelemes erőműveket és széltornyokat) a mindenkor hatályos jogszabályokat, valamint a hatályos szerződések, illetve egyedi megrendelések (továbbiakban: szerződés) elválaszthatatlan mellékletét képező EBK előírásokat (munka-, tűz-, környezetvédelmi, közlekedési stb. szabályok) pontosan betartja.
- hogy munkavállalói részére biztosítja az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és környezeti feltételeit.
- hogy a vonatkozó jogszabályok betartását, az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés feltételeinek meglétét rendszeres ellenőrzés keretében vizsgálja, szükség esetén gondoskodik a feltárt hiányosságok megszüntetéséről.

A Vállalkozó a megrendelés teljesítése során alvállalkozót csak előzetesen, írásban, bejelentve, részletes indoklás mellett, a Megrendelő írásbeli jóváhagyásával vonhat be.

Amennyiben a Vállalkozó alvállalkozót (közreműködő) kíván igénybe venni, abban az esetben kötelezettséget vállal arra, hogy az ALTEO Nyrt. telephelyein hatályos EBK előírásokat alvállalkozójával pontosan betartatja. A betartandó EBK szabályzatokat az alvállalkozójának átadja, annak tartalmával őt dokumentált módon megismerteti. Az adott alvállalkozó munkáját kizárólag akkor kezdheti meg, ha a betartandó EBK szabályzatokat megismerte és magára nézve kötelezőnek ismerte el.

A vállalkozó a teljesítésbe bevont alvállalkozóért úgy felel, mintha a munkát maga végezte volna.

A Vállalkozó köteles minden szükséges intézkedést megtenni, hogy a tevékenysége során alkalmazott anyagok és eljárások, a tevékenységet végző és a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek egészségét, biztonságát, valamint természeti és épített környezet elemeit ne veszélyeztessék, az ALTEO Nyrt.-nek kárt ne okozzanak.

A szerződés, illetve megrendelés teljesítéséhez kapcsolódó EBK követelményekkel kapcsolatban – a szerződésben, illetve a megrendelésben meghatározott – szerződéses kapcsolattartókhoz lehet fordulni, akik lehetőséget biztosítanak a Vállalkozó és/vagy alvállalkozója részére a felmerült EBK-t érintő kérdések (pl.: telephelyi veszélyek, EBK terv véleményezése, MOL EBK szabályok értelmezése stb.) tisztázására.

2. Munkavégzés megkezdésének feltételei

2.1. Munkavégzési engedély

Az ALTEO Nyrt. és annak mindenkori, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (2) bekezdésének 2. pontja szerinti leányvállalatai (a továbbiakban együttesen: „ALTEO Csoport” vagy „Megrendelő”) területén munkát végezni csak érvényes és hatályos – az ALTEO Csoport által kiadott - munkavégzési engedély birtokában lehet, mely kiadásának feltételei az alábbiak:

- Érvényes és hatályos szerződés vagy megrendelés a munkavégzésre
- A Vállalkozó által kijelölt munkavezető rendelkezik érvényes Munkavezetői Igazolvánnyal. A munkavezető E-learning keretében – a munkavégzést megelőzően - elsajátítja az ALTEO Nyrt. által összeállított EBK anyagot, annak elsajátításáról vizsga keretében beszámol. Sikeres vizsgát követően a rendszer részére kiállítja a „Munkavezetői Igazolvány”, mely birtokában jogosult munkavégzési engedélyt igényelni.

- A Vállalkozó rendelkezik az általa végzendő munkára **előírás szerinti** előzetes munkavédelmi kockázatértékeléssel. (lásd 2.2.)

A kockázatértékelésben vizsgálni kell a használt munkaeszközök, az elvégzendő tevékenység és a munkakörnyezet veszélyeit, kockázati tényezőit. Az elkészített kockázat értékelés alapján a Vállalkozó meghatározza a szükséges egyéni védőeszközöket és a szükséges kockázat csökkentő intézkedéseket.

Az elkészített kockázatértékelést a munkavégzési engedély készítéséhez az engedélyt kiadó felhasználja, szükség esetén azt kiegészíti vagy módosítását javasolja.

Hatósági engedély köteles kivitelezési tevékenység esetén biztonsági és egészségvédelmi tervet kell készíteni, ha

- a kivitelezési tevékenység időtartama előreláthatóan meghaladja a 30 munkanapot és egyidejűleg ott több mint 20 fő munkavállaló végez munkát,
  - vagy a tervezett munka mennyisége meghaladja az 500 embernapot,
  - vagy egyazon munkahelyen, egy időben több vállalkozás dolgozik egy adott projekt megvalósításán (fővállalkozó és alvállalkozói).
- A munkavégzés tárgyi és személyi és EBK feltételei biztosítottak

Munkavezető: az a kinevezett vagy megbízott személy, aki egy adott munkacsoportban dolgozók tevékenységét összehangolja, munkájukat megszervezi, szakmailag irányítja, tevékenységüket ellenőrzi, továbbá folyamatosan gondoskodik az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés feltételeinek kialakításában és betartásának ellenőrzésében.

A munkavezető a munkavégzés során köteles jól látható megkülönböztető jelzést viselni, ami utal beosztására (pl.: karszalag, eltérő színű védősisak, jól látható felirat stb.)

A munkavezető munkát csak abban az esetben végezhet, ha a felügyeletére bízott munkavállalókat és a veszélyt jelentő mozgásokat, eseményeket biztonságban figyelemmel tudja kísérni és kellő időben tud intézkedni, reagálni az esetlegesen jelentkező veszélyekre.

Beszállással járó munkák esetében az irányítási feladatok ellátása mellett kizárólag figyelői feladatokat láthat el.

A munkavezető írásban dokumentált módon a munkavégzés kockázatairól, a betartandó EBK előírásokról tájékoztatja az irányítása alatt álló munkatársait.

2.2. Kockázatértékelés készítési kötelezettség

2.2.1. Egyszerűsített munkavédelmi kockázatértékelés

A Vállalkozónak egyszerűsített munkavédelmi kockázatértékelést kell készítenie, ha az általa végzett munka kiemelten kockázatosnak minősül, illetve, ha a Megrendelő azt előzetesen kéri.

A kockázatértékelést az ALTEO Nyrt. által biztosított formanyomtatványnak, mintának alapján kell elkészíteni. (Minta: 2. sz. melléklet)

Az egyszerűsített munkavédelmi kockázatértékelés három fő részből áll (lásd 2.sz. melléklet):

1. Vállalkozói adatok, amelyeket a Vállalkozó(k)nak kell kitölteni és megadni a saját és alvállalkozóival kapcsolatos információkat, melyben meghatározásra kerül, hogy mely Vállalkozó milyen tevékenységet fog végezni az adott munkából.
2. A munkavégzéssel érintett technológiából származó veszélyeket tartalmazó felület, amelyhez az előzetes információkat az ALTEO Nyrt. biztosítja az előzetes területi bejárás során, részletezve a technológiájából származó fizikai veszélyforrásokat és ártalmas anyagokat.
3. Kockázatok részletezése a Vállalkozó feladata, amelyben a tevékenység végrehajtásának lépései (időbeni egymásutániságot is figyelembe véve) szerint adja meg a lehetséges kockázatokat és az azok ellen való védekezés módját. Ezen a felületen kell megadni a tevékenység során használandó védő-, és biztosítóeszközöket és a vészhelyzetre való felkészülés módját és eszközeit. A

munkafolyamat lépéseit olyan részletességgel kell leírni, hogy abból a teljes munkafolyamat, a használt eszközök és védőeszközök azonosíthatóak legyenek.

Kiemelten kockázatos tevékenységek:

1. Beszállással járó munka, kivéve, ha a tevékenység kizárólag felülvizsgálatra, ellenőrzésre korlátozódik (bővebben 5.sz. melléklet)

2. Kritikus tűzveszéllyel járó munka

Kritikus tűzveszéllyel járó munkának tekintjük azt a tűzveszéllyel járó tevékenységet melyet üzemelő technológia közvetlen közelében végzünk, illetve azt a tevékenységet, mely olyan mértékű hőhatással járhat, hogy az a környezet szempontjából gyújtóforrásként szóba jöhet. (bővebben 4.sz. melléklet)

3. Az emelési terv köteles teheremelési műveletek és a különleges körülmények között végzett teheremelések

Különleges körülmények közötti teheremelésnek kell tekinteni az üzemelő technológia felett történő emelési műveletet, a szűk helyen történő emelési műveleteket, a személyi tartózkodásra készült épület feletti teheremelést. (bővebben 3.sz. melléklet)

4. Veszélyes készülékek elsődleges megbontása, technológiai rendszer nyomás alatti részeinek megbontásával járó munkák, valamint minden olyan tevékenység, amikor a veszélyes anyag szabadba kerülésével számolni lehet;

5. Be- vagy leeséssel, elmerüléssel fenyegető felszín feletti, illetve víz alatt végzett munka, amennyiben nincs kiépített műszaki védelem; (bővebben 7.sz. melléklet)

6. Vállalkozók általi párhuzamos munkavégzés, amennyiben veszélyeztetik egymás biztonságos tevékenységét;

7. Egyéb, különösen megnövekedett kockázatú vagy különleges feltételek között végzett munkák (különösen a földmunka 6.sz.Melléklet), fóliasátor alatt, műanyag alagútban vagy bármely más módon lehatárolt területen, inertizált légkörben) az üzemeltető egyedi döntése alapján.

2.2.2. Biztonsági és Egészségvédelmi Terv (BET)

Hatósági engedély köteles kivitelezési tevékenység esetén **biztonsági és egészségvédelmi tervet** kell készíteni, ha

- a kivitelezési tevékenység időtartama előreláthatóan meghaladja a 30 munkanapot és egyidejűleg ott több mint 20 fő munkavállaló végez munkát, vagy
- a tervezett munka mennyisége meghaladja az 500 embernapot, vagy
- egyazon munkahelyen, egy időben több vállalkozás dolgozik egy adott projekt megvalósításán (fővállalkozó és alvállalkozói).

A tervet első alkalommal a tervezési szakaszban kell elkészíteni, majd a kivitelezési szakaszban az esetleges változásokkal aktualizálni kell. Tartalmi kialakításnál figyelembe kell venni a vonatkozó jogszabály (4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet) követelményeit, valamint az alábbiakat:

- munkafolyamatok időbeni lefolyása,
- egyidejű munkavégzések összehangolása, azok egyedi szabályai,
- csak egymás után végezhető tevékenységek meghatározása,
- védőberendezések, védőintézkedések meghatározása,
- illetéktelenek bejutásának megakadályozására vonatkozó szabályok.

A fentebb említett tervet a biztonsági és egészségvédelmi koordinátornak (munkabiztonsági szaktevékenységre jogosult szakembernek) kell elkészítenie, a szükséges módosításokat elvégeznie,

valamint a kivitelezés során az abban foglaltak betartásának ellenőrzése is az ő feladata. A biztonsági és egészségvédelmi koordinátor kijelölése és foglalkoztatása a Fővállalkozó feladata és felelőssége.

2.2.3. Teljes körű kockázatértékelés (Nem egyszerűsített)

Teljes körű kockázatértékelést kell készíteni azon kivitelezési projektek esetén, melyek nem esnek a hatósági engedélyezés hatálya alá, de

- a kivitelezési tevékenység időtartama előreláthatóan meghaladja a 30 munkanapot és egyidejűleg ott több mint 20 fő munkavállaló végez munkát, vagy
- a tervezett munka mennyisége meghaladja az 500 embernapot, vagy
- egyazon munkahelyen, egy időben több vállalkozás dolgozik egy adott projekt megvalósításán (fővállalkozó és alvállalkozói).

Figyelem: a kockázatértékeléseket a munkakezdés tényleges megkezdése előtt minimum 3 munkanappal le kell adni jóváhagyásra. A kockázatértékelés elbírálására a megrendelő vagy képviselője (munkavégzési engedély kiadója) jogosult. Az ALTEO Nyrt. EBK szervezete kérésre az elbírálási eljárásban szakmai segítséget nyújt.

2.3. A munkavégzés személyi és tárgyi feltételei:

2.3.1. Munkavégzés személyi feltételei:

- Az ALTEO telephelyeire a Vállalkozó és/vagy alvállalkozó munkavezetői munkavégzés céljából csak érvényes ALTEO-s EBK oktatás és vizsga sikeres elvégzése után léphetnek be. EBK munkavezetői oktatással kell rendelkeznie valamennyi munkairányítónak, aki munkavezetőként a munkavégzési engedélyen kerül feltüntetésre. A sikeres vizsgát igazoló dokumentumot a munkavezetőnek a helyszínen kell tartania. Az EBK oktatás és vizsga érvényességi ideje egy év, melyet annak lejáratára előtt meg kell újítani.

Hatósági engedély köteles kivitelezési tevékenység, vagy 30 munkanapot meghaladó kivitelezési tevékenység esetén, nem beleértve a tervezett karbantartási tevékenységet a kivitelező munkavezetőjének, munkavezetőinek a tevékenység megkezdése előtt részt kell venniük az ALTEO Nyrt. által biztosított, az adott projektre vonatkozó EBK oktatáson

- A munkavezető az ALTEO telephelyeire és a tevékenységre vonatkozó EBK oktatási anyagot megismerteti a munkacsoportjának tagjaival, akik az oktatást követően az átadott nyomtatványon (Munkavállalói Nyilatkozat) írásban nyilatkoznak arról, hogy az ALTEO Csoport EBK előírásait megismerték és azok betartását magukra nézve kötelezőnek elismerik. A Munkavállalói Nyilatkozatot a munkaterületen kell tartani, kérésre be kell tudni mutatni. Munkát csak olyan személy végezhet, aki a munkavállalói tájékoztatót részt vett és azt aláírásával igazolta.
- A munkavégzésre csak munkaképes állapotban lévő munkavállaló jogosult.

2.3.2. Munkavégzés tárgyi feltételei:

- A munkavégzőknek rendelkezniük kell a vonatkozó jogszabályokban, kockázatértékelésben és a munkavégzési engedélyben meghatározott egyéni védőeszközzel, a vállalkozás logójával ellátott egységes, a karokat és a lábakat eltakaró munkaruházattal. Az ALTEO Nyrt. területén azon kivitelezési munkavégzések esetében, ahol a kéz, kar, lábszár sérülésének közvetlen veszélye nem áll fenn a rövidujjú munkaing (póló) és a rövid munkanadrág viselése engedélyezhető amennyiben a vonatkozó kockázatértékelés erre kimondottan engedélyt ad. Technológiai területen a rövid ruházat viselése nem engedélyezhető.

- A tevékenységekhez szükséges védőeszközök kockázatértékelésen alapuló meghatározásáért, biztosításáért és használatának ellenőrzéséért a Vállalkozó felelős. A meghatározott védőeszközök megfelelőségéről, azok teljes védőképességet nyújtó állapotáról a Vállalkozó köteles folyamatosan gondoskodni, sérülések esetén azokat javíttatni, cserélni kell. A védőeszközök védelmi képességének, előírás esetén az időszakos felülvizsgálatának a munkavégzés helyszínén azonosíthatónak kell lenni.
- A munkavállalók munkájuk során csak munkavégzésre alkalmas, jogszabályban rögzített módon felülvizsgált szerszámokat, munkavégző eszközöket használhatnak
A nem veszélyes munkaeszköz esetében a 10/2016 (IV. 5.) NGM rendelet, illetve veszélyes esetében az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 3.§ szerinti felülvizsgálatokat igazoló dokumentumoknak az EBK szervezet általi ellenőrzés esetén rendelkezésre kell állnia.
- A munkaterület és a tevékenység függvényében a Vállalkozónak rendelkeznie kell megfelelő számú, az adott engedélyben meghatározott gázok érzékelésére szolgáló (bérelt, vagy saját tulajdonú) gázkoncentráció mérő műszerrel. A műszert csak annak működését ismerő, a cég által megbízott munkavállaló kezelheti. A műszerek időszakos felülvizsgálatáról, kalibrálásáról szóló igazolásnak rendelkezésre kell állnia.

2.3.3. Kötelezően használandó védő és munkaruházat, egyéni védőeszközök

Az ALTEO Nyrt. telephelyeinek technológiai területén kötelezően használandó védő és munkaruházat, valamint egyéni védőeszközök

2.3.3.1. Ipari Erőművek, Fűtőművek

- Állszíjjal ellátott ipari fejevédő sisak (MSZ EN 397:2012+A1:2013, 2. védelmi kategória)
- Azon tevékenységek végzése során, ahol tűz és robbanás veszélyes folyadék, gáz, por, gőz veszélyt okozó mértékben szabadba kerülhet, vagy ott jelen van, zárt, antisztatikus, lángálló vagy lángmentesített védőruha a vállalkozó jelzésével ellátva (MSZ EN ISO 13688:2013, MSZ EN ISO 11612:2016, MSZ EN ISO 14116:2016, MSZ EN 1149-5:2008 védelmi kategória) ^{1*}
- Egyéb területen zárt, egységes, a vállalkozó jelzésével ellátott munkaruházat
- S3 típusú zárt munkavédelmi lábbeli (MSZ EN ISO 20345: 20129)
- A BC-Erőmű területén:
  - védőszemüveg
  - teljes légzésvédő álarc ABEK-CO-NO-Hg-P3 szűrő betettél szerelve

2.3.3.2. Vízierőművek, Vízelőkészítő Üzem, Napparkok

- Ipari fejevédő sisak (MSZ EN 397:2012+A1:2013, 2. védelmi kategória)
- Egységes, a vállalkozó jelzésével ellátott munkaruházat
- S3 típusú zárt munkavédelmi lábbeli (MSZ EN ISO 20345: 20129)

2.3.3.3. Szélerőművek

- Ipari alpin technikai fejevédő sisak (EN 397, EN 50365, EN 12492)
- Egységes, a vállalkozó jelzésével ellátott munkaruházat
- S3 típusú zárt munkavédelmi lábbeli (EN ISO 20344: 2011; EN ISO 20345:2011; EN 12568:2010)
- Magasból való leesés, beesés veszélye miatt teljes testheveder (EN 361), Y pántos energiaelnyelővel ellátott zuhanásgátló (EN 355, EN 353-1,2)
- Azon munkáknál, ahol a munkafolyamat során a biztonságos munkavégzés érdekében egy adott pozícióban kell dolgozni – pl. világítás javítás a toronyban – ott munkahelyzet pozicionáló kantár használat szükséges (EN 358)

^{1*} *Megjegyzés: BC Erőmű, BC Power, TVK Erőmű telephelyein és technológiáin folyamatosan kötelező, nem csak azon tevékenységek esetében, ahol előfordulhat!*

Figyelem: Egyes telephelyeinken a kötelező védőeszközökön kívül a kihelyezett egyéni védőeszköz használatára figyelmeztető piktogramokkal előírt védőeszköz használata is kötelező (zajvédő fültok, védőkesztyű, savak, lúgok elleni védő kötény stb.).

2.4. A munkavégzés munkavédelmi feltételei:

- A Vállalkozó köteles betartani a munka védelmére vonatkozó mindenkor jogszabályok idevonatkozó előírásait a munkahely biztonságos kialakítása érdekében. A Vállalkozó a munkavégzés megkezdése előtt a várható munkavégző létszám, a munkavégzés jellege, a helyszíni adottságok alapján köteles gondoskodni a munkavállalók megfelelő munkakörülményéről (étkezési lehetőség, öltözési lehetőség, elsősegély nyújtási lehetőség stb.)
- Három napot meghaladó egy időben három vagy több fő foglalkoztatását igénylő munkavégzés esetén a Vállalkozó köteles alkalmazottai részére MOBIL ILLEMHELYET biztosít, illetve egyedi megállapodás alapján használhatja a telephely illemhelyét.
- A Vállalkozó biztosítja, hogy munkavállalói a munkahelyre munkaképes állapotban érkezzenek, munkájukat az elvárható szakértelemmel, gondossággal végezzék
- A Vállalkozó munkavállalója által okozott kárért felelősséggel tartozik
- Amennyiben a munkavezetőnek a munkavégzés helyét el kell hagynia, köteles maga helyett megfelelő képesítéssel rendelkező helyettesítést kinevezni. Megfelelő képesítésű helyettes hiányában a munkavégzést szüneteltetni kell!
- Amennyiben a tevékenység jellege megkívánja, a Vállalkozó köteles a részére átadott munkaterületen a jogszabály által előírt biztonságtechnikai és egészségvédelmi jelzéseket jól látható módon elhelyezni és köteles e jelzések meglétét ellenőrizni és azokat karban tartani.
- Vállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a részére átadott munkaterületen illetéktelenek ne tartózkodjanak
- A Vállalkozó és munkavállalói a munkaterületen kötelesek öltözkükön egyértelműen megjelölni, mely vállalkozás alkalmazottai (A tiszaujvárosi és kazincbarcikai Erőmű területén történő, munkavégzés során lángálló, antisztatikus ruházat használata kötelező)
- Robbanásveszélyes besorolású területre szikrát adó lábbelit és műszálas ruházatot viselni, a területre gyújtóeszközt bevinni tilos!
- Amennyiben a munkát végzők létszámában vagy személyi állományában változás áll be a Vállalkozó köteles azt a munkaengedélyt kiadónak jelenteni és az új dolgozót előírás szerűen kioktatni
- A Vállalkozó minden nap, a napi munka megkezdése előtt a munka engedélyt kiadó szervezetnél/személynél köteles bejelentkezni
- A munkaterületen a munkavégzés teljes időtartama alatt az ott munkát végzők kötelesek rendet és tisztaságot tartani
- Amennyiben a munkaterületen dolgozó Vállalkozó a munkaterületen egy vagy több alvállalkozót is foglalkoztat, akkor a tűzvédelmi és munkavédelmi organizáció a Vállalkozó feladata, amelyért jogi felelősséggel tartozik
- A Vállalkozó felelős valamennyi általa foglalkoztatott alvállalkozó teljes munkavédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi tevékenységéért

- A Vállalkozó a tevékenysége során felhasznált, elbontott, beépítésre előkészített stb. anyagokat, veszélyes anyagokat köteles az erre vonatkozó jogszabályoknak, szabványoknak, előírásnak megfelelően tárolni, raktározni
- Beszállással végzett munkát csak beszállási engedély birtokában lehet végezni, melyet a Megrendelő bocsát ki. A beszállási munka végzése során a Vállalkozó köteles a beszállási engedélyben előírtakat betartani.
- A dohányzás csak a kijelölt helyen megengedett- Dohányozni, a BorsodChem Zrt., illetve a BC Erőmű telephelyen tilos!
- Az ALTEO Csoport telephelyein a KRESZ előírásai érvényesek, a maximális haladási sebesség 30km/óra
- A Vállalkozó minden munkabalesetet, balesetet, sérülést köteles bejelenti a Munkavégzési engedélyt kiadó szervezetnek, személynek, de az esemény kivizsgálása és minden ezzel kapcsolatos egyéb teendő a Vállalkozó feladata. Amennyiben az esemény kivizsgálást igényel, köteles a kivizsgálás eredményéről és a meghozott intézkedésekről a Megrendelőt tájékoztatni.
- A Vállalkozó köteles minden itt fel nem sorolt, de a munkaterület és a feladat adottságaiból kikövetkeztethető biztonságtechnikai intézkedést megtenni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében
- Amennyiben a munkaterületen a Vállalkozó irányítása alá tartozó alvállalkozók végeznek párhuzamos munkát, a Vállalkozó köteles a párhuzamos munkavégzéseket összehangolni. Amennyiben az adott munkaterületen több Fővállalkozó dolgozik akkor a párhuzamos munkavégzés összehangolását a Megrendelő által kijelölt személy végzi.
A munkavégzési engedély kérésekor a munkairányítónak kötelessége az engedélykiadótól tájékoztatást kérnie, illetve az engedélykiadónak kötelessége tájékoztatást adni, a területen folyó párhuzamos tevékenységekről. Amennyiben ilyen eset áll fenn a munkairányító köteles felvenni a kapcsolatot a párhuzamos tevékenységet végző csoport munkairányítójával és meggyőződnie arról, hogy tevékenységükkel egymást nem veszélyeztetik.

2.5. A munkavégzés tűzvédelmi követelményei

- Tűzveszélyes tevékenység csak a tevékenységre vonatkozó engedély birtokában végezhető „Engedély alkalmi tűzveszélyes tevékenységre”
- A munkaterület kijelölésekor gondoskodni kell megfelelő menekülési utak, útvonalak kijelöléséről. A munkavégzés során ezen kijelölt útvonalak folyamatos ellenőrzéséről gondoskodni kell. A menekülési utakon anyagot tárolni, eltorlaszolni, leszűkíteni még ideiglenesen is TILOS!
- A munkavégzés helyszínének függvényében a munkavállalóknak meg kell ismerkedniük az adott munkahelyen alkalmazott riasztási jelekkel, riasztás utáni teendőkkel

BorsodChem Zrt., illetve a BC Erőmű vonatkozásában: Szirénahang vagy egyéb, veszélyre utaló jelzés esetén a végzett tevékenység beszüntetése után a készenlétkben tartott gázálarc használatba vételével, a munkaterület biztonságos állapotba hozása után (villamos berendezések lekapcsolása, izzó felületek lehűtése, gázpalackok elzárása stb.), a területet a szélirányra merőleges irányban el kell hagyni. A szél irányát szélzsákok jelzik.

- Tűzveszélyes tevékenység végzése esetén a Vállalkozó köteles gondoskodni, hogy az előírt oltóanyag-egységű felülvizsgált tűzoltó készülék rendelkezésre álljon.

- Alkalmi tűzveszélyes tevékenységet csak előzetes írásban, a helyszín adottságainak ismeretében meghatározott feltételek mellett szabad végezni. A feltételek megállapítása a munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személy feladata.
- Érvényes tűzvédelmi szakvizsgával kell rendelkeznie a hegesztőknek és a nyílt lánggal járó munkát végzőknek, valamint munkájukat közvetlenül irányító személyeknek. A tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványát a helyszínen kell tartani.
- A tűzgyújtási engedélyt a Megrendelő által kijelölt személlyel alá kell írni, aki a helyi sajtóságoknak megfelelően az engedélyt kiegészítheti
- A munkaterületen tárolt gázpalackok tárolása a vonatkozó, mindenkor jogszabályban meghatározottak szerint történhet. A gázok felhasználási helyén csak az egyszeri cserét biztosító gázmennyiséget tartalmazó palackokat szabad tárolni, arra kialakított eszközben

2.6. Munkavégzés környezetvédelmi feltételei

- Tilos a tevékenység helyszínére, munkaterületre, technológiai területre hiányos vagy sérült címkézésű és/vagy csomagolású és/vagy azonosíthatatlan anyagot, készítményt bevinni.
- Vállalkozó köteles a tevékenység végzése során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat megfelelő méretű gyűjtőedényben, a környezet szennyeződését megakadályozó módon, szelektíven gyűjteni. A gyűjtőedények biztosítása a Vállalkozó felelőssége, feladata és kötelessége.
- Amennyiben a szerződés másképp nem rendelkezik a keletkezett hulladékokat a Vállalkozó köteles érvényes engedéllyel rendelkező szállítóval elszállíttatani és érvényes engedéllyel rendelkező ártalmatlanítónak átadni, mint saját termelési hulladékát.
- A Vállalkozó köteles az általa összegyűjtött és elszállított hulladékról nyilvántartást vezetni, az elszállítást és megsemmisítést igazoló jegyzőkönyveket, dokumentumokat a Megrendelőnek a szerződés lezárását megelőzően átadni.
- A munkavégzés során bekövetkező környezetterheléssel, környezetszennyezéssel járó eseményeket a Vállalkozó köteles jelenteni a Megrendelő környezetvédelmi megbízottjának.
- A munkavégzés során bekövetkező környezetterheléssel, környezetszennyezéssel járó események következményének felszámolását a bekövetkezés után azonnal meg kell kezdeni. A felmerülő költségek a Vállalkozót terhelik.

2.6.1. Alkalmazott vegyi anyagokkal kapcsolatos követelmények

- A Vállalkozó tevékenységéhez szükséges veszélyes anyagok és készítmények megválasztásánál, és alkalmazásánál köteles figyelembe venni az alkalmazni kívánt anyag/készítmény veszélyeit, a tevékenység helyszínén, munkaterületen, technológiai területen jelen lévő veszélyeket, illetve ezek egymásra hatását.
- Veszélyes anyagokkal és készítményekkel végzett tevékenységek során a Vállalkozó köteles az általa felhasznált veszélyes anyagok és készítmények biztonsági adatlapjait a munkavégzés helyszínén, vagy elérhető közelségben (pl. telephelyen belül) tartani.
- Amennyiben a veszélyes anyag az Üzemeltető, vagy harmadik fél környezetét terhelheti, arról a Vállalkozó köteles a Megrendelőt a tevékenység megkezdése előtt tájékoztatni.
- Amennyiben szükséges a veszélyes anyag használatának Vállalkozó és Megrendelő által egyeztetett feltételeit a Munkaengedélyben rögzíteni kell.

2.7. A munkavégzés vagyónvédelmi feltételei

- A Vállalkozó és munkavállalói csak a Felek között az adott munka végzésére vonatkozóan létrejött szerződésben meghatározott módon és területen végezhetnek munkát
- A munkaterületre alkoholt, kábító hatású anyagot bevinni tilos
- A Vállalkozó elfogadja, hogy az ALTEO Csoport EBK szakemberei és a telephelyek vezetői a munkavégzés során munkavállalóit alkoholszondás ellenőrzés alá vonhatják.
- A Vállalkozó teljes körű felelősséget vállal az általa alkalmazott munkavállalók cselekedeteiért.
- A Vállalkozó tudomásul veszi, hogy az ALTEO Csoport, telephelyein vagyónvédelmi biztonsági rendszert - kamera- riasztó- és beléptetőrendszer - üzemeltet és távfelügyeletet alkalmaz.
- A Vállalkozó az egyes telephelyekre vonatkozó egyedi vagyónvédelmi utasításokról a helyszínen kap tájékoztatást.
- A telephelyre a Vállalkozó az ALTEO Nyrt. munkatársának jelenlétében vagy engedélyével léphet be.
- A Vállalkozó a távfelügyelt telephelyre az ALTEO Nyrt. munkatársának jelenléte nélkül csak úgy léphet be, hogyha a belépés tényéről értesíti a távfelügyeleti központot.
- Az állandó felügyelet nélküli és riasztóval ellátott telephelyeken:
  - jellemzően, Naperőművek területén, munkavégzés esetén a kerítést a riasztórendszer deaktiválása után szabad megfogni. A deaktiválást a távfelügyeleti központ végzi. A kerítésre szerelt ellenőrző lámpák segítségével az Vállalkozó meggyőződhet a rendszer inaktív állapotáról.
  - jellemzően szélenergia-területén, munkavégzés esetén előre bejelentkezés a távfelügyeleti központba, a riasztó deaktiválása csak a helyszínen tartózkodó ALTEO munkavállaló jelenlétében vagy általa történhet.

2.8. A munkaterület átadás-átvételi eljárás

2.8.1. Egyszerűsített munkaterület átadás-átvételi eljárás

Karbantartási, javítási, szerelési és kisebb kivitelezési munkák esetén (nem BET és nem teljes kockázatértékelés készítésére kötelezett munkák) a munkavégzési engedély kiadása után kerülhet sor a munkaterület átadására.

A folyamat külön dokumentációt nem igényel, a munkaterület használatára vonatkozó előírásokat a megrendelő a munkavégzési engedélyben írja elő. A munkaterület átadása-átvétele közös bejárással történik, mely során a megrendelő és a munkavégző kijelöli a munkaterület határát és a megrendelő (üzemeltető) a helyszínen is ismerteti munkaterület, munkakörnyezet okozta veszélyeket.

2.8.2. Munkaterület átadás-átvételi eljárás kivitelezési projektek esetén

A munkaterület átadás-átvételi eljárás szerződés vagy megállapodás szerint ezen esetben megelőzheti a munkavégzési engedély kiadását. (a munkavégzési engedély kiadóját a kivitelezést megelőzően meg kell határozni).

A munkaterület átadást-átvételt írott formában dokumentálni kell, mely dokumentumban ki kell térni a munkaterületre vonatkozó fontosabb előírásokra, a munkaterület kiemelt veszélyeire és az egyéb helyen nem szabályozott, de a kivitelezési tevékenység biztonságát veszélyeztethető egyéb kérdésekre, problémákra.

A munkaterület átvétele után a Vállalkozó a munkaterületet jól látható módon (a körülmények figyelembevételével) körülkeríti. A lekerített terület határán a munkavégzésre figyelmeztető, tiltó és tájékoztató feliratot helyez ki. A tájékoztató feliratnak tartalmaznia kell a munkát végző cég nevét, székhelyét, a munka helyszíni vezetőjének nevét és elérhetőségét.

Amennyiben a munkaterület lekerítése valamilyen okból nem lehetséges vagy nem indokolt (pl. fűnyírás, növénygondozás, spinkleres és egyéb tűzvédelmi eszközök ellenőrzése stb.) a munkaterület megközelítési útvonalán jelző tábla kihelyezésével köteles a Vállalkozó jelezni a munkavégzés tényét, a Vállalkozó nevét a munkavezető nevét és elérhetőségét.

Azon a munkaterületen, ahol a veszély jellege indokolja, a munkavállalók és a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelme érdekében biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell alkalmazni. E jelzések kihelyezése a területen munkát végző Vállalkozó felelősége. A figyelmeztető és tiltó feliratoknak a munkavégzési helyen előforduló veszélyekre kell felhívni a munkavégzők és a hatókörben tartózkodók figyelmét.

A munkaterület átvételét követően a Vállalkozó feladata a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyek védelmének biztosítása az 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) előírásai alapján.

3. A munkavégzés helyszínén kötelezően tartandó dokumentumok

Munkavégzést az ALTEO Nyrt. telephelyein/projektjein csak az adott tevékenység ellátására vonatkozó alkalmasságot, végzettséget, képesítést és jogosultságot igazoló dokumentumok birtokában lehet végezni:

- érvényes foglalkozás-egészségügyi alkalmasságot igazoló dokumentum,
- munkavezetői jogosultságot igazoló okirat, oktatási jegyzőkönyv
- tűzvédelmi szakvizsga (a jogszabályban előírt foglalkozási ágakra, tevékenységekre vonatkozóan),
- munkaterület átadási, biztosítási jegyzőkönyv (ahol szükséges),
- kockázat értékelés vagy BET (ahol a ALTEO Nyrt. belső szabályzatai szerint szükséges),
- munkaeszközök és műszerek listája, időszakos ellenőrzési jegyzőkönyvek,
- alkalmazott vegyi anyagok Biztonsági adatlapjai,
- teheremelő eszközök, kötöző elemek, és gépek időszakos ellenőrzési jegyzőkönyvei,
- elsősegélynyújtók munkáltatói megbízása, kioktatottságukat igazoló dokumentum,
- szakképzettséget igazoló dokumentumok (emelőgép kezelő, hegesztő, egyéb gépkezelő stb.)
- Munkavégzési engedély.

A meghatározott dokumentumok a helyszínen elektronikus formában is tárolhatók, bemutatathatók.

4. A munkairányító

A munkavégzés helyszíni irányítására a Vállalkozó munkavezetőt nevez ki. A munkavezető csak olyan személy lehet, aki az általános foglalkoztatási feltételeken túl:

- alkalmas több személy irányítására,
- ismeri az adott munkakörnyezetre jellemző veszélyeket és veszélyforrásokat,
- ismeri a munkavégzéshez szükséges egészségvédelmi, biztonsági és környezetvédelmi előírásokat és képes azokat a gyakorlatban is alkalmazni,
- az ALTEO Nyrt. által előírt munkavezetői oktatáson is részt vett és sikeres vizsgát tett.

A munkairányító (munkavezető)

- biztosítja az irányítása alá tartozó munkavállalók egészségét nem veszélyeztető biztonságos munkavégzésének helyszíni feltételrendszerét, betartatja és ellenőrzi a vonatkozó jogszabályokban meghatározott biztonsági előírásokat
- jól látható módon megkülönbözteti magát az irányítása alá tartozó munkavállalóktól (színes karszalag, eltérő színű védősisak stb.)
- amennyiben a munkavégzés során rendellenességet észlel, a munkát kötelessége felfüggeszteni és az üzemeltető képviselőjének jelenteni,
- a munkavégzés helyszínét csak a munkavégzés felfüggesztését követően hagyhatja el, távollétében az irányítása alatt lévő munkavállalók munkavégzése tilos.

5. Organizációs követelmények

5.1. Szociális eszközök biztosítása

A Vállalkozó köteles az ALTEO Nyrt. telephelyein vagy létesítményein végzett munkája során biztosítani a „3/2002 (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet” szerint a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjét.

Amennyiben építési munkahelynek minősül a munkavégzés helyszíne, akkor figyelembe kell venni a „4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről” című jogszabály előírásait is.

A Vállalkozó köteles ivóvizet, a munka jellegének és az aktuális időjárásnak megfelelő védőitalt, védőszereket, a tevékenység és munka jellegének megfelelő szintű tisztálkodási és higiénés feltételeket biztosítani.

Technológiai területen vagy szabadban végzett munka esetén, amennyiben a munkavégzés előreláthatólag 2 napnál hosszabb ideig tart és legalább 10 fő egyidejű munkavégzésével lehet számolni, úgy pihenő helyiséget (konténert) és legalább 1db mobil WC-t kell az érintett Vállalkozónak a munkaterületre biztosítani. Ezt a mennyiséget minden további 5 fő után plusz 1 mobil WC-vel kell növelni.

Fővállalkozás esetén, ahol több alvállalkozó munkavállalói is dolgoznak egyazon munkaterületen és összesített létszámuk meghaladja a fentebb említett 10 főt, úgy a mobil WC-t és a pihenő konténert a fővállalkozónak kell biztosítani. A pihenő konténer fűthető (téli időszakban, ha a napi középhőmérséklet nem éri el a +4 fokot) és hűthető (nyári időszakban, ha a napi középhőmérséklet meghaladja a +24 fokot) valamint megfelelő méretű kell, hogy legyen, figyelembe véve a teljes munkavállalói létszám.

Amennyiben egyazon vállalkozástól 10 vagy annál több személy legalább 1 hétig végeznek egyidejűleg munkát egy munkaterületen, úgy részükre az illetékes vállalkozás vezetőjének mosdó helyiséget (konténert) kell biztosítani. A mosdó helyiségben minden 5 fő után 1db fali mosdót, minden 20 fő után 1db zuhanyzót (hideg és meleg vízzel) kell biztosítani.

A Vállalkozó által biztosított konténerek telepítése az elfogadott organizációs terv alapján történik, ennek hiányában a terület gazdájával történt sikeres egyeztetés után kezdődhet a telepítés.

A leírtaktól eltérni csak akkor lehetséges, ha a tevékenységre vonatkozó szerződés az itt megfogalmazottakkal ellentétesen rendelkezik. A szerződés a hatályos jogszabályoknak nem mondhat ellen.

A szükséges pihenő, mosdó, wc szaniter konténerek telepítése az organizációs terv vagy a munkaterület tulajdonosával történt előzetes egyeztetés alapján történhet

5.2. Elsősegélynyújtásra vonatkozó követelmények

A munkáltatónak (Vállalkozó) biztosítani kell az elsősegélynyújtási lehetőséget, és azt, hogy a munkavállalók közül külön előírások szerint kiképzett és vizsgázott, elsősegélynyújtásra kijelölt személy mindig rendelkezésre álljon. (a képzettséget igazoló dokumentumot kérésre be kell tudni mutatni)

Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul lett munkavállalókat orvosi kezelésre bármikor el lehessen szállítani.

Jelentős létszámot igénylő karbantartás vagy projekt tevékenység esetén, ha a munkahely mérete vagy a tevékenység fajtája szükségessé teszi, egy vagy szükség esetén több elsősegélynyújtó helyiséget kell kialakítani. Elsősegélynyújtó helyiség létesítési kötelezettsége akkor áll fenn, ha az építési munkahelyen egyidejűleg több mint 50 munkavállalót foglalkoztatnak. E helyiséget a vonatkozó külön

jogszabályban meghatározottak szerint jelölni kell. (2/1998. (I. 16.) MüM rendelet) E helyiséget úgy kell kialakítani, hogy oda hordágy - a rajta fekvő sérülttel - könnyen bevihető legyen.

Az elsősegélynyújtó helyiségeket el kell látni megfelelő elsősegélynyújtó felszerelésekkel és berendezésekkel.

A fent meghatározottakon túl, elsősegélynyújtó felszerelésnek kell rendelkezésre állni minden olyan helyen, ahol a munkakörülmények ezt megkívánják.

Az elsősegélynyújtó felszerelések őrzési helyeit a külön jogszabály szerint kell jelölni, és azokhoz könnyű hozzáférést kell biztosítani.

Jól látható helyen és jelöléssel fel kell tüntetni a legközelebbi mentőszolgálat címét és telefonszámát.

6. EBK események okozása, jelentése

A Vállalkozó köteles jelenteni minden olyan eseményt, amely:

- személyi sérüléssel,
- tűz vagy füst keletkezésével,
- anyagi kárral vagy eszközök meghibásodásával járó műszaki balesettel,
- környezetszennyezéssel,
- közlekedési balesettel,

jár, vagy ezen esetekkel összefüggő!

A bejelentést a munkavégzéssel érintett technológiai terület vezetője (Üzemeltető) valamint a Megrendelő (az a személy, aki a szerződésben a Megrendelő képviselőjeként került meghatározásra) felé kell megtenni a Vállalkozó saját és esetleges alvállalkozóinak munkavállalóit érintő események kapcsán.

A szóbeli értesítést 24 órán belül írásos formában is meg kell erősíteni az alábbi adattartalommal:

- esemény dátuma, időpontja;
- esemény helyszíne (vállalat/azonosítható helyszín);
- esemény fajtája (valós esemény/kvázi esemény);
- esemény típusa (folyamat baleset-e, illetve személyi sérülés, anyagi kár, közúti baleset, foglalkozási megbetegedés, környezetbe elfolyás, tűz/robbanás, közúti incidens);
- munkavégzéssel összefüggő-e;
- érintett fél (saját munkavállaló, beszállító/alvállalkozó, harmadik fél);
- esemény rövid leírása;
- bejelentést tevő adatai.

Az esemény utólagos vizsgálatát segítő, az esemény jelentését követően, a helyszínt lehetőség szerint változatlanul kell hagyni az üzemi személyzet megérkezéséig. A Vállalkozó köteles az események kiváltó okainak azonnali vizsgálatát elrendelni és azt a vonatkozó jogszabályok szerint dokumentálni, valamint jelentés köteles személyi sérülés esetén a hatósági bejelentést megtenni. Vállalkozó az esemény vizsgálatába az ALTEO Nyrt. kijelölt képviselőjét köteles konzultáció révén bevonni, a kivizsgálási jegyzőkönyv másolatát részére köteles biztosítani.

7. Teendők vészhelyzet esetén

A Vállalkozó köteles megismerni a munkavégzése helyszínének riasztási szabályait, a riasztás módját, gyülekezési helyeket, a vészhelyzeti hívószámokat, ill. az elvárt magatartási szabályokat.

Ezen szabályokról a munkavégzési engedélyt kiadó tájékoztatja a Munkavezetőket.

8. Az előírások megszegésének szankcionálása

Az ALTEO Csoport részére munkát végző Vállalkozók és munkavállalói (megbízottjai), valamint az esetlegesen alkalmazott Alvállalkozók felelősséggel tartoznak az e szabályzatban foglaltak betartásáért. A Vállalkozó elfogadja, hogy munkavégzése során az ALTEO Csoport képviselői helyszíni ellenőrzéseket tartanak a munkavégzés szabályszerűségének ellenőrzése érdekében, azokban együttműködik. Az ellenőrzések a hatályos és vonatkozó jogszabályi-, illetve az ALTEO Csoport EBK követelményeinek teljesítésére terjednek ki. A Vállalkozó elfogadja, hogy a helyszíni ellenőrzéseken megállapított és dokumentált szabályszegésekért, azok súlyosságának függvényében az ALTEO Csoport jelen szabályzat 1. számú melléklete szerint szankcionálást teszi lehetővé a Megrendelő részére.

Amennyiben az előírásokat a Vállalkozó, annak munkavállalója vagy Alvállalkozója először megsérti, a Megrendelő a Vállalkozót írásban figyelmezteti a szabályszegésre. Amennyiben a szabályszegés súlya jelentős, a Megrendelő jogosult – az írásbeli figyelmeztetés helyett – az 1. számú mellékletben megjelölt szankció alkalmazására.

Amennyiben a Vállalkozó, annak munkavállalója vagy Alvállalkozója a szabályzatot ismételten megsérti, a szabályszegés jellegétől függően, a Megrendelő mérlegelése alapján, a Megrendelő az 1. számú melléklet szerinti szankciókat (kötbér, egyéb jogkövetkezmények) alkalmazhatja a Vállalkozóval szemben.

Amennyiben a Vállalkozó és a Megrendelő között egyidejűleg (függetlenül a teljesítés helyétől) több szerződés is fennáll, a szabályszegések számítása együttesen és nem szerződésenként külön-külön történik.

A Vállalkozó Vállalkozási Szerződés aláírásával Nyilatkozik arról, hogy megismerte az ALTEO Csoport ez irányú szabályzatát, és elfogadja az abban foglaltakat. Nyilatkozik arról, hogy munkavállalóival és Alvállalkozóival szemben alkalmazott kötbérek elismeri és azok kifizetéséért felelősséggel tartozik, illetve hozzájárul, hogy ezen kötbérek a vállalkozói díj végső értékét csökkentsék.

9. Mellékletek

1. sz melléklet: Szabályszegések szankciói

Szabályszegések szankciói (kötbér, egyéb jogkövetkezmény)			
S.sz.	Szabálytalanság	Kötbér összege	Egyéb szankció
1.	Dohányzási szabály megsértése	100.000- Ft	kitiltás:3 év (személy)
	Tűzgyújtási tilalom megszegése		
2.	Munkavégzési engedély hiányában történő munkavégzés	100.000-Ft	munkavégzés felfüggesztése
3.	Az ALTEO csoport telephelyein alkohol, vagy bódító hatású anyag fogyasztása, tárolása, behozatala vagy annak kísérlete	70.000- Ft	kitiltás 3 év (személy)
4.	Nem munkaképes állapotban történő munkavégzés	70.000- Ft	kitiltás 3 év (személy)
5.	Nem megfelelő védőeszköz biztosítása, használata, védőeszköz használatának elmulasztása	30.000- Ft	alkalom/fő
6.	Tiltott területen való közlekedés, vagy tartózkodás	30.000- Ft	alkalom/fő
7.	Közlekedési szabályszegés	30.000- Ft	
8.	Munkavégzés után a munkaterület feszültségmentesítésének elmulasztása	30.000- Ft	
9.	Vagyon elleni cselekmény, lopás szándékos károkozás stb.	100.000- Ft	kárérték megtérítése, végleges kitiltás
10.	Szállítás során bekövetkezett gondatlan útszennyezés, terület károsítás, talajszennyezés	30.000- Ft	kárelhárítás, takarítás
11.	Munkaterület nem megfelelő kijelölése,	30.000- Ft	
12.	Keletkező hulladék nem megfelelő tárolása	30.000- Ft	
13.	Orvosi alkalmassági dokumentum hiánya, nem megfelelősége	30.000- Ft / fő	személy munkavégzésének felfüggesztése
14.	Előírt, helyszínen tartandó dokumentumok hiánya	30.000- Ft/ db	kapcsolódó tevékenység felfüggesztése
15.	Jelentési kötelezettség elmulasztása	30.000- Ft	
16.	Munkavállaló saját vagy más, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti	30.000- Ft	kitiltás 6 hó (személy)
16.	EBK oktatás nélküli munkavégzés	30.000.- Ft / fő	
17.	Cég azonosítás hiánya	30.000.- Ft/ fő	
18.	Nem biztosított szociális ellátás (WC, pihenő-, étkezőkonténer stb.) határidő: munkavégzés kezdete	50.000.- Ft	
19.	Itt külön nem vizsgált, de szabályzatban előírtak be nem tartása	30.000.- Ft	

2. sz. melléklet: Egyszerűsített kockázat értékelés minta dokumentum

EBK TERV			
A munkák leírása			
Szerződés azonosító			
1	Megbízó		Fővállalkozó
	Fővállalkozó		Fővállalkozó
	Alvállalkozó 1		Fővállalkozó
2	Alvállalkozó 2		Fővállalkozó
	Alvállalkozó 3		Fővállalkozó
	<i>Írjon többet, ha szükséges</i>		Fővállalkozó
3	Az elvégzendő tevékenységek/feladatok rövid ismertetése		Fővállalkozó
4	Telephely, helyszín		Fővállalkozó
5	Az EBK tervet készítette	<i>a készítő neve</i>	Fővállalkozó
	Készítés dátuma	<i>év. hó. nap</i>	Fővállalkozó
6	Az EBK tervet jóváhagyta (a telephely részéről)	<i>jóváhagyó neve</i>	Üzleti egység / telephely képviselő
	Dátum	<i>év. hó. nap</i>	Üzleti egység / telephely képviselő
7	Az EBK tervet jóváhagyta (a Fővállalkozó részéről)	<i>jóváhagyó neve</i>	Fővállalkozó
	Dátum	<i>év. hó. nap</i>	Fővállalkozó
8	Az EBK tervet jóváhagyta (az EBK részéről)	<i>jóváhagyó neve</i>	Üzleti egység / telephely EBK
	Dátum	<i>év. hó. nap</i>	Üzleti egység / telephely EBK
ALVÁLLALKOZÓ VEZETÉSE			
Leírás			
Az alvállalkozóval és az ő alvállalkozóival (alalvállalkozók) támasztott követelmények leírása	A kivitelezésbe bevont alvállalkozók irányítását a szerződés tartalmazza.		Alvállalkozó

EBK felelősség megosztása több alvállalkozó között akik egyszerre dolgoznak egy helyszínen (párhuzamos munka)		Alvállalkozó	
FELÜGYELET			
	Beosztás	Gyakoriság	
Felügyelet: Fővállalkozó	XY - EBK XY Építésvezető	Szűrőpróba szerűen heti rendszerességgel.	Fővállalkozó
Felügyelet: Alvállalkozó	N/A	N/A	Alvállalkozó
Felügyelet: helyiek	XY Kft.	Szűrőpróba szerűen	Telephely
Felügyelet: adják meg, hogy szükséges-e			Egyéb

TECHNOLÓGIÁVAL KAPCSOLATOS (HELYSZÍNI) VESZÉLYEK																				
Töltse ki a technológiát	Fizikai veszélyforrás																			
	Berendezés emelése, forgatása, húzása	Szerkezeti egyensúly megbontása	Megcsúszás, botlás, elesés, mozgó tárgyak	Éles, sorjás élek	Hőmérséklet, forró-anyag	Munkahely nem a talajszinten van	Munka folyik felette, leeső tárgyak	Zord időjárási veszélyek	Nyomás és vákuum	Vezéreltlen energia-forrás (kemence, reaktor, kolonna)	Elégtelen szellőztetés	Zárt tér	Zaj	Rezgés	Elégtelen világítás, lézer	Elektromágneses mező	Nagyfeszültség	Hely és elrendezés (dominó effektus)	Poros környezet	Egyéb (adja meg)
Építészeti bontás	x	x	x	x		x	x	x				x	x							
Betonozás zsaluzás	x	x	x	x		x	x	x					x							
Szerkezet építés	x	x	x	x		x	x	x												
Építőmesteri munka	x	x	x	x		x	x	x					x							
Acélszerkezet gyártás	x	x	x	x		x	x	x					x							
Külső homlokzat javítása	x	x	x	x		x	x	x					x							
Belső homlokzat javítása	x	x	x	x		x	x	x					x							

Veszélyes anyagok jelenléte																				
	Tűz- és robbanásveszély	Veszélyes légkör	Tűzveszélyes (erősen gyúlékony)	Ionizáló sugárzás <small>források</small>	Mérgező	Maró	Irritáló	Érzékenységet, allergiát okozó	Fertőző	Rákkeltő	Mutációt okozó	Fejődési rendellenességet okozó	Káros hatás az utódokra	Fulladás semleges gázok miatt (nitrogén, széndioxid)	Mikroorganizmusok	Egyéb (adja meg)				
Töltse ki a technológiát																				
<i>Építészeti bontás</i>																				
<i>Betonozás zsaluzás</i>																				
<i>Szerkezet építés</i>																				
<i>Éptőmesteri munka</i>																				
<i>Acélszerkezet gyártás</i>																				
<i>Külső homlokzat javítása</i>																				
<i>Belső homlokzat javítása</i>																				

További fontos információk: (például a fent azonosított veszélyek vagy más veszélyek specifikációja vagy leírása, amelyek konkrét technológiákból, elrendezésből, kialakításból stb. adódnak)	Tűzveszéllyel járó munkavégzés.
---	---------------------------------

Munkahelyi biztonsági elemzés (JSA) és Munkautasítás										
Lépés száma	Lépés / Tevékenység	Mi romolhat el	Ki vagy mi sérülhet meg	Enyhítési / Megelőzési intézkedés	Részvevő - Felelőség					Kapcsolódó jogi vagy belső dokumentáció
					Rendelés kiadója	Üzemeltető	Fővállalkozó	Alvállalkozó	Helyi tűzoltóság	
1.	Felvonulás munkaterületre	mechanikai veszélyek, elesés leesés beesés, botlás veszélye, elektromos áram veszélyei, kézi, gépi anyagmozgatás.	Munkavállalók, szakemberek, segéd munkások	Személyi feltétel: Szakképzettség, Kiiktatottság. Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok Egyéni védőeszközök: Védősisak, Védőcipő, Védőkesztyű, Védőszemüveg,	S		M, E, A			4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép. munkahely kialakítása.), 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII.tv (MvTv), 10/2016 (04. 05.) NGM rendelet (munkaeszközök)
4.	Beton vésés bontás	mechanikai veszélyek elesés leesés beesés veszélye, Éles sorjás felületek magasban végzett munka, tűzveszélyes munka Kézi gépi anyagmozgatás Törmelék kivágódása.	Építőipari szakmunkás, Segéd munkás.	Személyi feltételek: Szakképzettség, Kiiktatottság, Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok Hitelesített tűzoltó készülékek. Egyéni védőeszközök: Védősisak, Védőcipő, Védőkesztyű, Vágásbiztos védőkesztyű, Elektromos kábelek mechanikai védelme. Kollektív védelem háromsoros 1 méter magas szabályos védőkorlát, Zuhanásgátló heveder, Megfelelően méretezett lefedések.	S		M, E, A			4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép. munkahely kialakítása.), 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII.tv (MvTv), 10/2016 (04. 05.) NGM rendelet (munkaeszközök)

6.	Zsaluzás előre gyártott táblás zsalurendszerrel, Egyedi fa zsaluzattal, Beton acél szerelés vágás hajlítás, Helyszíni vasbeton szerelés, Transzportbeton betonpumpálás, Rétegenként tűvibrátor tömörítés,	mechanikai veszélyek, elesés leesés beesés, botlás veszélye, elektromos áram veszélyei, kézi, gépi anyagmozgatás. Éles sorjás felületek, Magasban végzett munka. Tűzveszélyes munka!	Építőipari szakmunkás, Segédmunkás.	Személyi feltételek: Szakképzettség, Kioktatottság, Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok Hitelesített tűzoltó készülékek. Egyéni védőeszközök: Védősisak, Védőcipő, Védőkesztyű, Vágásbiztos védőkesztyű, Védőszemüveg, Védőruha, Zuhanásgátló heveder, Kollektív védelem: háromsoros 1 méter magas szabályos védőkoriát, Megfelelően méretezett lefedések, Elektromos kábelek mechanikai védelme	S	M, E, A				4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép, munkahely kialakítása) 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII tv (MvTv) 10/2016 (04.05) NGM rendelet
7.	Gépi betonbontás, bontási törmeléken. Bobcat géppel földemen.	Mechanikai veszélyek, elesés leesés beesés, botlás veszélye, elektromos áram veszélyei. Kézi gépi anyagmozgatás.	Építőipari szakmunkás, Segédmunkás.	Személyi feltételek: Szakképzettség Kioktatottság. Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok. Kifogástalan állapotú földmunkagép. A földem bontása a fix altalajról indulhat. A lebontott földem betontörmelékéből altalajt építsen maga előtt. Az altalajt szintezni és tömöríteni!!! A földem bontása csak úgy történhet, hogy a bontandó földem síkja és az épített altalaj síkja között mért vízszintes távolság 50cm -nél több nem lehet.	S	M,E,A				4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép, munkahely kialakítása) 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII tv (MvTv) 10/2016 (04.05) NGM rendelet
8.	I. turbina felvízoldali beömlő csatorna alaplemez készítése.	mechanikai veszélyek. Elesés beesés, leesés botlás veszélye. Éles sorjás felületek, kézi gépi anyagmozgatás. Magasban végzett munka.	Építőipari szakmunkás, Segédmunkás.	Személyi feltételek: Szakképzettség, Kioktatottság, Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok Hitelesített tűzoltó készülékek. Egyéni védőeszközök: Védősisak, Védőcipő, Védőkesztyű, Vágásbiztos védőkesztyű, Elektromos kábelek mechanikai védelme. Kollektív védelem háromsoros 1 méter magas szabályos védőkoriát, Zuhanásgátló heveder, Megfelelően méretezett lefedések.	S	M,E,A				4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép, munkahely kialakítása) 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII tv (MvTv) 10/2016 (04.05) NGM rendelet

10.	Trafótér, villamos helyiségek, építőmesteri munkák.	mechanikai veszélyek. Elesés beesés, leesés botlás veszélye. Éles sorjás felületek, kézi gépi anyagmozgatás. Magasban végzett munka.	Építőipari szakmunkás, Segéd munkás.	<p>Személyi feltételek: Szakképzettség, Kioktatottság, Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok Hitelesített tűzoltó készülékek. Egyéni védőeszközök: Védősisak, Védőcipő, Védőkesztyű, Vágásbiztos védőkesztyű, Elektromos kábelek mechanikai védelme. Kollektív védelem háromsoros 1 méter magas szabályos védőkorlát, Zuhanásgátló heveder, Megfelelően méretezett lefedések.</p>	S	M,E,A				4/2002 SzCsM-EüM rendelet (ép, munkahely kialakítása) 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet, 1993. XCIII tv (MvTv) 10/2016 (04.05) NGM rendelet
13.	Műemlékvédelmi belső homlokzat vakolása javítása festése.	mechanikai veszélyek. Elesés beesés, leesés botlás veszélye. Éles sorjás felületek, kézi gépi anyagmozgatás. Magasban végzett munka. Vegyi anyagok festékek.	Építőipari szakmunkás, Segéd munkás.	<p>Személyi feltételek: Szakképzettség, Kioktatottság, Tárgyi feltételek: Kifogástalan állapotú szerszámok. Hitelesített tűzoltókészülék. Egyéni védőeszköz: Védősisak, Védőcipő Védőkesztyű Zuhanásgátló heveder, 3 soros szabályos védőkorlát.</p>	S	M,E,A				4/2002 SzCsM-EüM rendelet 65/1999 (XII. 22.) EüM rendelet 1993.XCIII tv Mv Tv 10/2016 NGM rendelet.

Vészhelyzeti intézkedések		Kötelező egyéni védőfelszerelés				
	Leírás	Ennek védelmére:	Igen	Nem	Típus	EN (Szabvány száma)
Munka felfüggesztésének feltételei (például időjárás, közeli területen végzett munkák)	Munka felfüggesztésének feltétele építésvezetői utasítás.	Fej	x		védősisak	MSZ EN 397
		Hallás	x		füldugó, vagy fültok	MSZ EN 352-1, MSZ EN 352-2
		Szem / arc, Fej	x		védőszemüveg védősisak	MSZ EN 166
		Légutak		x		
Elsősegélyt biztosítja, hol tárolják	A munkaterületre kihelyezve, a fővállalkozó biztosítja.	Kar/kéz	x		Ötujjas védőkesztyű	MSZ EN 388
Elsősegélyt nyújtja (helye)	A munkaterületen található munkavédelmi dossziében lévő elsősegélynyújtók listában szereplő személyek.	Lábszár/lábfej	x		Orrmerevítő, védőcipő	MSZ EN 20345
Menekülési utak a helyszínről	BET által meghatározott.	Bőr		x		
Kapcsolattartást biztosítja az alvállalkozó és a helyiek között vészhelyzet esetén (beosztás)	XY építésvezető	Felsőtest/törzs		x		
Vészhelyzet jelzése a helyszínen – hogyan?	Hangos szó, mobiltelefon	Test	x		Munkaruha	EN ISO 11612, EN 1149-5
Vészhelyzeti intézkedés tűz/robbanás esetén	A munka beszüntetése, tűzoltók, üzem, munkáltató, Központi Ügyelet értesítése (0-24 óra), gyülekezés a kijelölt gyülekezési ponthoz.	Mosdót biztosítja:				XY Kft.
Vészhelyzeti intézkedés sérülés esetén	Munka beszüntetése, mentők, üzem, munkáltató értesítése Orvosi ellátás intézése, jelentés a közvetlen munkahelyi vezetőnek és a Kapcsolattartónak és az EBK szervezetnek (1. oldalon felsorolt személyek)	Melegedőt biztosítja (fagys időben):				XY Kft.
Vészhelyzeti intézkedés kiömlés esetén		Időjárásnak megfelelő védőitalt biztosítja:				XY Kft.

3. sz. melléklet: Teheremelés

A munkavégzés folyamata

1. A vállalkozó a munkavégzési engedély kérése során jelzi, hogy a munkavégzés daruzással jár. A munkavégzési engedély kiadása nem jelent engedélyt a daruzásra!
2. A vállalkozó biztosítja a munkavégzéshez szükséges darut, ellenőrzi a rendelt gép és tartozékainak műszaki állapotát, a kezelő jogosultságát.
  - Vizsgálja, hogy a rendelt gép teherbírása megfelel-e az emelendő teher súlyának.
  - Vizsgálja az alábbi dokumentumok érvényességét és meglétét:
    - munkavédelmi megfelelőségi tanúsítvány
    - üzembe helyezési engedély
    - magyar nyelvű kezelési utasítás
    - terhelési diagram
    - emelőgép napló (rendszeresen vezetve)
    - darukönyv (vezetett)
    - időszakos felülvizsgálatok meglétét igazoló jegyzőkönyvek
    - érvényes forgalmi engedély
    - kötézők végzettségét igazoló dokumentumok
  - Vizsgálja a daruzás személyi feltételeinek megfelelőségét:
A darut önállóan az a személy kezelheti a helyszínen, aki:
    - 18. életévét betöltötte
    - az előzetes és időszakos munkaköri orvosi vizsgálat alapján alkalmas
    - rendelkezik az előírt képesítéssel
    - a helyszín sajátjaival kapcsolatos munkavédelmi oktatásban részesült
  - Vizsgálja, hogy az emelési művelet végzéséhez szükséges-e emelési tervet készíteni
Amennyiben az emelési művelet **kockázatosnak minősül** az emelést végző emelőgép üzemeltetőjének **emelési tervet kell készítenie**.
  - Vizsgálja, hogy a daruzás helyszínén a daru biztonságos letalpalásához szükséges feltételek adottak-e, a talajszint alatt van-e közmű, vagy egyéb vezeték, mely sérülhet a daruzás során (a vizsgálatához az ALTEO csoport illetékes vezetője segítséget ad)

2.1. Kockázatosnak minősül az emelés, ha:

- olyan területen dolgozik, ahol az egymás hatósugarába működő emelőgépek biztonságos üzemeltetésének feltételeit meg kell tervezni,
- több daruval történik az emelés
- az emelendő teher meghaladja az emelőgép névleges terhelhetőségi tartományának 65 %-át (gémkinyúláshoz tartozó terhelhetőségi tartomány),
- az emelendő teher meghaladja az emelőgép névleges terhelhetőségi tartományának 50%-át, (gémkinyúláshoz tartozó terhelhetőségi tartomány) és az esetleges meghibásodás veszélyeztetheti a meglévő létesítményeket,
- az adott emeléshez emelőgerendát vagy oszlopot alkalmaznak,
- a teher több mint 15 tonna és meglévő nem üzemelő létesítmények fölött emelik
- a teher több mint 1 tonna és meglévő üzemelő létesítmények fölött, vagy azokhoz közel emelik,
- emberek dolgoznak a felfüggesztett, több mint 1000 kg súlyú teher közvetlen közelében vagy alatta kell szerelési tevékenységet (rögzítés, hegesztés) végezniük,
- nagy- és kismagasságú föld feletti villamos szabadvezeték közelében végzett emelési tevékenység,
- a munkaterületet biztosító üzem vezetője a területén folyó technológiai folyamatok miatt ezt kéri,

- Abban az esetben, ha a fentiek alapján emelési tervre van szükség, az emelési tevékenység (telepítés) előtt az előírások szerint elkészített és a megrendelő nevesített emelőgép ügyintézője által jóváhagyott emelési terv és technológiai utasítás egy példányát át kell adni az ALTEO csoport megbízottja részére jóváhagyásra.
3. A dokumentációs és műszaki vizsgálatok elvégzését a teheremelés megrendelő vállalkozó végzi és írásban igazolja.
  4. A vállalkozó a munkaengedélyt kiadójának jelenti az emelést végző gép megérkezését, bemutatja és másolásra átadja a kitöltött **Daruzás ellenőrzési és engedélyezési lapot**, mely áttekintése és ellenjegyzése után az arra felhatalmazott személy engedélyezi a művelet megkezdését. Az engedélyt kiadó a kitöltött nyomtatvány valóság tartalmát nem vizsgálja az engedély kiadásakor, de a munkavégzés folyamán jogosult bármikor szűrőpróbaszerű ellenőrzést végezni. Amennyiben az ellenőrzés hiányosságot, nem megfelelőséget tár fel az emelést azonnali hatállyal fel kell függeszteni!

Az engedély kiadója a másolati példányt a munkavégzési engedélyhez csatolja az eredeti példányt az emelést végző a munkafolyamat során magánál tartja.
  5. A vállalkozó az emelési művelet befejezését jelenti az engedélyezőnek. A **Daruzás ellenőrzési és engedélyezési lap** mindkét példányán rögzítik az emelés befejezésének tényét, majd a gép elhagyhatja a telephelyet.

Segédlet a daruzási tevékenység ellenőrzési folyamatához

Az emelési terv tartalmi követelménye

Az emelési terv (emelési technológiai utasítás) ki kell, hogy terjedjen a telepítésből, az üzemeltetésből, a környezetből ható veszélyek megakadályozására, a várható kockázatok alapján.

Emelési tervnek (emelési technológiai utasításnak) tartalmaznia kell:

- az alkalmazott emelőgép(ek), daru(k) azonosítását,
  - az emelési feladat végrehajtását végző emelőgép gyártási szám
  - a gép megfelelőségének igazolása, az emelés időpontjában érvényes időszakos vizsgálatok jegyzőkönyveit is mellékelni kell
- a daruk teherbírását a különböző munkaállásokban,
- a daruk felállítási helyét, beméretezett helyszínrajz szerint
- a daruk alkalmazásának módját (pl. kinyúlási hossz szabadon vagy kitámasztással),
  - kitámasztásnál a talpakra eső talp nyomtatékot,
- az alkalmazott teherfelvevő eszközöket:
  - az emelési feladat végrehajtását végző teherfelvevő eszközök gyártási számmal rögzítetten
  - teherfelvevő eszközök megfelelőségének igazolásához az emelés időpontjában érvényes időszakos vizsgálatok jegyzőkönyveit is mellékelni kell
- az elvégzendő munkaműveletek időbeli sorrendjét, mozgást és sebességet,
- a teher összes tömege és a darukra eső tömegrészeket,
  - az emelendő teher fizikai és geometriai méreteit
  - a daru felszereltségét igazolni kell, mert ezek szerepet játszanak a terhelhetőségben, pld., segédgém a főgémen, horog súlya (teherbírása), kötélzet súlya, emelőgerenda, emelőkeret súlya stb
- kötözési pontokat és a teher felerősítésének módját,
  - emelési pontok meghatározása, tömegközéppont, az emelési pontok terhelhetősége
  - emelőgerenda alkalmazása – az emelőgerenda rögzítésének meghatározása
- a teher útjának ábrázolását (térben),
- a megengedett maximális szélességet,
- a veszélyeket (pl. talajviszonyok, villamos légvezetékek),
- a veszélyes területeket és a szükséges lezárási, elkerülési intézkedéseket,
- pótlólagos biztonsági intézkedéseket

- a munkavégzéssel kapcsolatos jelzéseket (információközlés), ezek módját, eszközeit,
- az emelési műveletben részt vevő személyek képesítésére vonatkozó követelményeket, feladataikat, valamint a munkavégzéskor kijelölt helyük meghatározását, az együttes emelés irányítójának kijelölését,
  - az emelési feladat végrehajtójának a technológiai utasítás tartalmát igazolható módon ismertetnie kell az érintettekkel. (igazolás: oktatási jegyzőkönyv)
- üzemelési terület behatárolását, felállítandó szalagkorlát helyét, jelzőtáblák és irányító berendezések típusát elhelyezését

Az emelési műveletet megelőzően és a művelet során betartandó előírások

- A daru üzembe állítása előtt az üzemeltető köteles meggyőződni a talaj teherbíró-képességéről
- A daru támaszai alatt - azok felületi nyomásának csökkentésére - alkalmazott alátétek a gyár által jóváhagyottak, illetve ettől eltérő esetben külön (pl. számítással) ellenőrzöttek legyenek.
- A támaszokat a gyár által előírt sorrendben és mértékig kell működtetni, miközben a daru hossz- és keresztdőlése a megengedett mértéket nem haladhatja meg.
- A támaszok üzembe helyezésének befejezése után ellenőrizni kell azok szilárd talajfogását; részben vagy teljesen gumikerekeken való támasztásánál a gyártó által előírt abroncsnyomást. Az ellenőrzést automatikus szintszabályozással felszerelt darukon is el kell végezni.
- Ha a daru a támaszok üzemi helyzet-biztosítására külön szerkezettel (pl. biztosító anya, mechanikus retesz, kézi záró szelep) rendelkezik, ezt a daruüzem megkezdése előtt működtetni kell. Kerekeken való támaszkodás esetén a járművet a hatásos rögzítő fékkel, szükség esetén (pl. ferde talajviszonyok) keréktámasszal is biztosítani kell.

A darukezelőre vonatkozó előírások

- A darukezelő a mobil daru üzeme alatt a kezelőállást (kezelőfülkét) nem hagyhatja el. Olyan mobil daru esetében, ahol a haladómű mozgatásának vezérlése csak külön vezetőfülkéből lehetséges, a darukezelő a kezelőhelyet (kezelőfülkét) csak a daru helyváltoztatása céljából hagyhatja el.
- A mobil darun a darukezelőn és a megbízott kísérő(k)ön kívül további személyek csak a darukezelő felügyelete mellett, képzés, ellenőrzés céljából tartózkodhatnak.
- Köteles figyelembe venni az emelőgép naplójába az előző műszak alatt beírt bejegyzéseket és ellenőrizni az esetleges hiányosságok megszüntetését.
- Minden emelési munka megkezdése előtt meg kell vizsgálnia a daru biztonságát érintő berendezések hatékonyságát, így különösen:
  - a vészleállítót, amely a daru üzemét lekapcsolja;
  - figyelmeztető, jelző berendezéseket;
  - minden hajtóművet és a köteleket, láncokat;
  - a véghelyzet kapcsolókat;
  - minden mozgás fékjét;
  - a reteszeléseket;
  - a teherbírást, illetőleg a kinyúlás jelzőket;
  - a daru egyéb biztonsági berendezéseit, amelyek az emelőgép felszereléséhez tartozó eszközökkel megvizsgálhatók;
  - valamint a használati utasításban előírt egyéb berendezéseket és védőeszközöket.
- Ha hiányosságot vagy rendellenességet tapasztal, azt köteles felettesének jelenteni, valamint az emelőgép naplójába bejegyezni.
- Ha olyan hiányosságot vagy rendellenességet tapasztal, amely a daru biztonságos üzemeltetését veszélyezteti, a darut csak a hiányosságok vagy rendelleneségek megszüntetése után helyezheti üzembe.
- Köteles minden mozgás megkezdése előtt hangjelzéssel figyelmeztetni a daru hatókörzetében tartózkodókat, ha van a darun hangjelző készülék.
- A hangjelzések a következők legyenek:
  - *egy rövid jel:* figyelmeztetés az egyes munkaműveletek megkezdése előtt;
  - *két rövid jel:* ha az utasítás nem egyértelmű, vagy a terhet nem lehet biztonságosan mozgatni;
  - *folymatos jel:* veszélyhelyzet.
- Felelős a kötöző által alkalmazott teherfelvevő eszköz helyes megválasztásáért, a függesztés helyes módjáért, a kötöző (rakodó) munkájáért, amennyire azt munkahelyéről megítélheti. Hiba

esetén a kötözőt (rakodót) utasítania kell annak azonnali megszüntetésére. Az emelést, illetve a szállítást csak akkor kezdheti meg, ha a felerősítés biztonságos és az emeléssel senkit nem veszélyeztet.

- A terhet úgy kell először megmozdítani - emelni vagy süllyeszteni -, hogy az éppen csak elmozduljon eredeti helyzetéből, majd a mozgatót meg kell állítani. A terhet tovább emelni, illetve a süllyesztést folytatni csak akkor szabad, ha a felerősítés, a daru fékjének működése rendben van, és a teher további mozgása a daru stabilitását nem veszélyezteti.
- Nem végezheti az emelést addig, amíg a teher veszélyes körzetét az ott tartózkodó személyek el nem hagyják.
- Az irányítótól kapott jelzés vagy utasítás végrehajtását köteles megtagadni, ha az
  - *ellentétes a jelen szabállyal vagy használati utasítással, és/vagy*
  - *megítélése szerint az balesetet vagy anyagi kárt okozhat.*
- Nem emelhet meg a daruval olyan terhet:
  - amely tömegközéppontja emelés közben veszélyes mértékben eltolódik;
  - amely leerősített;
  - amely lefagyott;
  - amelyen más rögzítetlen tárgyak is vannak;
  - amelyhez más tárgyakat nekitámasztottak;
  - amely a teherfelvevő eszközt rongálja, illetve
  - amely tömege meghaladja a daru, illetőleg a teherfelvevő eszköz teherbírását.
- Ha nem biztos benne, hogy egy tárgyat szabad-e megemelni, akkor köteles a daru üzemeltetőjétől vagy az emelőgép ügyintézőjétől utasítást kérni.
- A megemelt terhet csak olyan útvonalon és olyan magasságban szállíthatja, ahol a mozgás során az nem veszélyezteti az élet- és vagyonbiztonságot.
- Köteles üzem közben a daru helyes működését figyelemmel kíséreni.
- Ha olyan rendellenességet vagy hibát észlel, amely veszélyezteti a daru, illetőleg a körülötte dolgozók biztonságát, köteles a terhet azonnal lerakni és a darut leállítani. A hibát köteles az üzemeltetőnek haladéktalanul jelenteni és az emelőgép naplójába beírni.

Teherkötözésre és irányításra vonatkozó előírások

- A kötöző feladata a teherfelvevő eszköz helyes kiválasztása és alkalmazása, a terhek biztonságos felerősítése, rögzítése és - amennyiben az üzemeltető ettől eltérően nem rendelkezett – a darukezelő irányítása jelzésekkel a vonatkozó jogszabály szerint.
- A kötöző, illetőleg az irányító a teher kötözésekor és az oldásakor, valamint a darukezelő irányítása, továbbá a daru minden mozgása során helyzetét úgy válassza meg, hogy a terhet állandóan figyelemmel tudja kíséreni, illetőleg kapcsolatban (jelzés vagy beszéd) legyen a kezelővel.
- Az irányítónak a darukezelőt minden esetben irányítania kell:
  - olyan mozgások végrehajtásánál, amelyeknél a biztonságos mozgási folyamatot - beleértve a közlekedési viszonyokat - nem lehet a kezelőhelyről minden fázisában áttekinteni;
  - a feszültség alatt álló légvezeték vagy munkavezeték meg nem engedett megközelítésének megakadályozására.
- A kötöző használat előtt köteles a teherfelvevő eszközöket szemrevételezéssel megvizsgálni, hogy
  - azokon van-e egyedi jel;
  - a teherpróba a beütött jelzés szerint érvényes-e;
  - alkalmas-e teher emelésére;
  - nem sérült, nem deformálódott.
- A teherfelvevő eszközök méretét és elhelyezését úgy kell megválasztani, hogy a kötöző ágak egymással bezárt szöge a 120°-ot ne haladja meg.
- A teherfelvevő eszközt csak az emelendő tárgy megfelelő teherbírású részeire szabad felerősíteni.
- Ha a teher emelés közben elbillenhet vagy elcsúszhat, olyan teherfelvevő eszközt vagy rögzítési módot kell alkalmazni, amely a terhet emelés közben nemcsak támasztja, hanem szorítja is.
- Ha a teher rögzítése csak szorításon alapul, tilos az egymáshoz szoruló felületek közé idegen anyagot tenni.
- A teherfelvevő eszközt úgy kell a terhen elhelyezni, hogy az azon emelés közben ne tudjon elmozdulni, elcsúszni, elferdülni, vagy leugrani, és a függesztési pont a teher tömegközéppontja fölött legyen.

- A teherfüggesztő eszközt az emelt teher sarkainál, éleinél fellépő megtöréstől megfelelő megoldással (pl. kötélvédő saru alkalmazásával) védeni kell.
- Az irányító a darukezelőt az emelés és szállítás műveletei alatt egyértelmű jelzésekkel köteles tájékoztatni és irányítani, a vonatkozó jogszabály szerint. A karjelzés helyettesíthető megfelelő és megbízható kétoldalú rádiókapcsolattal, kötelező visszajelzéssel.
- Az irányító a teher megemelésére jelzést csak akkor adhat, ha:
  - megítélése szerint a terhet a teherfelvevő eszközre az előírásoknak megfelelően és biztonságosan rögzítették;
  - az emelőgép hatókörzetében lévő személyek úgy helyezkedtek el, hogy a teher mozgatása nem veszélyezteti őket.
- Ha a teher az emelés pillanatában elferdül, vissza kell ereszteni és a kötést meg kell igazítani.
- Tilos a terhet tömeg ráhelyezéssel vagy rákapaszkodással egyensúlyba hozni.
- A megemelt teher szállítás közbeni megvezetéséhez használt segédeszköz legyen biztonságos.
- A terhet emelés és lehelyezés közben kézzel megfogni és vezetni, - ha indokolt - csak az alább felsoroltak betartásával szabad:
  - a tehertől nyújtott kartávolságnyra úgy kell elhelyezkedni, hogy a mozgást semmi ne akadályozza;
  - a terhet olyan pontján kell megfogni, hogy a kéz ne sérülhessen meg;
  - a terhet vállmagasságig szabad vezetni.
- Az irányító köteles gondoskodni a közlekedés leállításáról, ha a szállított teher közlekedési útvonalat keresztez.
- A terhet csak akkor szabad lerakni, ha:
  - a terület a teher lerakására előkészített állapotban van és rakodásra alkalmas;
  - a terület közlekedés, szállítás vagy egyéb munkavégzés céljára nincs kijelölve;
  - a hely teherbírása megfelel a teher tömegének.
- A teher felerősítését a teherfelvevő eszköztől csak akkor szabad levenni, ha a teher elmozdulás, megcsúszás, gurulás, billenés, eldőlés stb. ellen megfelelően biztosított és szilárd teherviselő alapon van.
- Ha a teherfelvevő eszköz a teher alá nyúlik, akkor a terhet csak alátétekre szabad helyezni a teherfelvevő eszköz kémelése és könnyű eltávolíthatósága érdekében.
- A teherfelvevő eszközt úgy kell szállítani és tárolni, hogy az károsodást ne szenvedjen.

Teendők szélsőséges környezeti hatások bekövetkeztekor

- Amennyiben erős hóesés, köd vagy más időjárási vagy környezeti hatások miatt a teher vagy a közvetlen környezet a teljes szállítási folyamat alatt már nem figyelhető meg, vagy az irányítási jeleket már nem lehet egyértelműen felismerni, a daru üzemét le kell állítani.
- Szabadban üzemelő darut - ha a gyártó az emelőgép használati utasításában, a gépkönyvében ettől eltérően nem rendelkezik, vagy szerelési technológia alacsonyabb határt nem állapít meg - csak legfeljebb 18 m/s szélsősebesség határig szabad üzemeltetni.
- Szél hatásának is kitett daruknál biztosítani kell, hogy az üzemszünetben esetleg feltámadó szél mozgató, felborító, károsító hatásával szemben a daru rögzített, illetve védett legyen.

 DARUZÁSI ELLENŐRZÉSI ÉS ENGEDÉLYEZÉSI LAP Dátum:			
Daruzást megrendelő (cég, név):	Daruzást végző vállalkozás megnevezése:		
Daruzáshoz kapcsolódó munkát végző vállalkozás:	Gépjármű vezető, darukezelő:		
Daruzást engedélyező:	Daruzásban közreműködők (kötözők, biztosítók):		
Vizsgált dokumentum megnevezése		Van	Nincs
Munkavédelmi megfelelőségi tanúsítvány, üzembe helyezési engedély			
Magyar nyelvű kezelési utasítás			
Terhelési diagram			
Emelőgép napló (vezetett)			
Darukönyv (vezetett)			
Időszakos felülvizsgálat meglétét igazoló jegyzőkönyv (megfelelt minősítéssel)			
Érvényes forgalmi engedély			
Daruzásban közreműködők jogosultságát igazoló bizonyítványok (emelőgép kezelő, kötöző)			
Daruzásban közreműködők orvosi alkalmasságát igazoló dokumentum			
A helyszín sajátjaival kapcsolatos munkavédelmi oktatás megtörténtét igazoló dokumentum			
Emelés adatai		Igen	Nem
Emelendő teher meghaladja az emelőgép gémkinyúlásához tartozó terhelhetőségi értékének 65%-át			
Emelendő teher meghaladja az emelőgép gémkinyúlásához tartozó terhelhetőségi értékének 50%-át			
A berendezés meghibásodása veszélyeztetheti a meglévő létesítményeket			
Az emelendő teher több mint 15 T			
Az emelendő teher több mint 1 T és meglévő létesítmény fölött történik az emelés			
Az emelendő teher több mint 1 T és emberek dolgoznak a teher alatt vagy közvetlen környezetében			
Az emelési tevékenység föld feletti elektromos vezeték környezetében történik			
Az előzetes vizsgálat alapján emelési terv szükséges			
Az előírásoknak megfelelő, jóváhagyott emelési terv van			
Az emelési terület lekerítése szükséges, megtörtént			
Az emelési terület biztosítására biztosító személyzet kijelölése szükséges, rendelkezésre állnak			
A daruzás megkezdését engedélyezem:			
Név/aláírás		Időpont:	
A daruzási műveletet befejeztük:			
Bejelentő neve/aláírása		Időpont:	
A munka befejezését tudomásul vettem, a munka során jelentés köteles esemény nem volt.			
Aláírás			

4. sz. melléklet: Tűzveszély okozással járó munkavégzés szabályai

Az ALTEO Csoport területén alkalmi tűzveszély okozással járó tevékenységet végezni csak írásos engedély birtokában lehet a munkát végző kilitétől függetlenül.

Az írásos engedély két részből, egy „munkavégzési engedélyből” és egy hozzacsatolt „engedély alkalmoszerű tűzgyújtással járó tevékenység végzésére” című nyomtatványból áll.

(Tűzveszélyes tevékenység az a tevékenység, amely a környezetében lévő éghető anyag gyulladási hőmérsékletét, lobbanáspontját meghaladó hőmérséklettel vagy nyílt lánggal, továbbá gyújtóforrásként számításba vehető izzással, parázslással, szikrázással jár.)

A munkavégzési engedélyt az adott telephely meghatalmazott munkavállalója, míg az alkalmoszerű tűzgyújtással járó tevékenységre vonatkozó engedély a munkát elrendelő (munkát végző munkáltatója vagy annak megbízottja) állítja ki és az előirt feltételek teljesülése esetén az adott telephely megbízott munkavállalója jóváhagyólag ellen jegyzi.

Amennyiben a két dokumentum kiállítása nem egy időben történik, a kiállított alkalmoszerű munkavégzést engedélyező dokumentumot utólag csatolni kell a kapcsolódó munkavégzési engedélyhez.

Az írásos engedély egy műszakra adható ki, melynek egy példányát a munkavégzés helyén kell tartani. A munka befejezését követően az engedélyt záradékolni kell a tőpéldányon, és két évig meg kell őrizni. Hosszabb időre csak akkor adható ki írásos engedély, ha a munkaterület átalakítás, átépítés miatt – írásban - teljesen veszélytelen területnek tekinthetjük, és azt a kivitelező munkavégzésre átvette.

A kiadott alkalmoszerű tűzgyújtási tevékenységet engedélyező nyomtatvány minimális tartalmi követelménye:

- engedélyt kiadó neve, tűzvédelmi szakvizsga száma, érvényessége
- a munkát végzők névsora, a munkavezető megnevezése tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványának száma, érvényessége
- képesítéshez kötött munka esetén a munka végző nevét, képesítését igazoló bizonyítvány számát
- munkavégzés helyszínét, tervezett időpontját
- a tevékenység rövid leírását
- a tevékenység végzéséhez kapcsolódó egyéb előírásokat, (környezet nedvesítése, közeli berendezések takarása, gázkoncentráció mérés szükségessége stb.) a vonatkozó tűzvédelmi szabályokat és előírásokat
- a helyszínen tartandó tűzoltó készülékek típusa mennyisége

Az alkalmi tűzgyújtási tevékenység engedélyezésének és megkezdésének személyi feltételei:

- az alkalmi tűzgyújtási engedélyt csak „Tűzvédelmi szakvizsgával (1)” rendelkező személy adhat ki
- alkalmi tűzgyújtással járó munkát egyedül végezni nem lehet
- alkalmi tűzgyújtással járó munkát végzők közül, más előírás hiányában legalább a munkát irányító munkavállalónak „Tűzvédelmi szakvizsgával (1)” kell rendelkeznie
- a hegesztőnek és más nyílt lánggal járó munkát végzőknek a tevékenység végzéséhez az adott területre érvényes tűzvédelmi szakvizsgával kell rendelkeznie. Egyéb tűzveszélyes tevékenységet a tűzvédelmi szabályokra, előírásokra kioktatott személy is végezhet!
- jogszabályban képesítéshez kötött munkát csak az előirt képesítéssel rendelkező munkavállaló végezhet
- tűzveszélyes tevékenység végzésével csak olyan személyt szabad megbízni, aki a 18. életévét betöltötte, továbbá szellemileg és fizikailag alkalmas a munka végzésére

Az alkalmi tűzgyújtási tevékenység megkezdésének további feltételei:

- a szükséges engedélyek kiadása után a munkaengedély kiadója munkaterület átadás-átvételi eljárás keretében átadja a munkaterületet az alkalmoszerű tűzgyújtási tevékenységet végzők részére
- amennyiben az engedély előírja, illetve nem zárható ki teljes biztonsággal az éghető vagy egyéb veszélyes anyagok (ártalmas, mérgező stb.) jelenléte vagy megjelenése, a tevékenység megkezdését megelőző előzetes gázkoncentráció mérésen túl kötelező a munkavállalók részére a folyamatos gázkoncentráció mérés is, mely során a következő paramétereket kell mérni a munka megkezdése előtt (munkavégzési engedélyt kiadó), és folyamatosan (munkavégző):
  - Ártalmas/mérgező gőzök/ gázok.

- Oxigén (O₂)
  - Éghető gőzök/gázok (ARH);
- munkavégzés előtt biztosítani kell, hogy a munkaterület és a környezete olyan állapotban legyen, hogy a tűzveszélyes tevékenység biztonságosan legyen végezhető, más már meglévő berendezés ne sérülhessen a tevékenység végzése során.
  - a tűzveszélyes tevékenység megkezdése előtt vizsgálni kell csak, hogy a munkavégzésnek a technológia részéről akadálya nincs, és ezt a tényt az írásos engedélyben rögzíteni kell
  - A tűzveszélyes munkavégzés 5 méteres környezetéből az éghető anyagokat el kell távolítani, ha ez nem lehetséges, akkor:
    - hősugárzás ellen az éghető anyagot nem éghető, jó hőszigetelő anyaggal kell elhatárolni, letakarni,
    - izzó anyagok szétszóródásakor az éghető anyagok pl. vizes ponyvával való letakarása, a veszélyeztetett környezet vízzel való felloccsolása stb. lehet egy-egy megoldás.

Egyéb előírások:

- Az ellenőrzéssel megbízottak, (engedélyt kiadó ill. ellenjegyző), a munkavégzők kötelesek a kiadott engedélyben megjelölt munkafeltételeket betartani, illetve betartatni, a munkavégzést és körülményeit rendszeresen figyelemmel kísérni. A meghatározott feltételek megváltozása esetén a munkát be kell szüntetni, az engedély előírásainak szükség szerinti módosításait kezdeményezniük kell, illetőleg módosított engedélyt kell kiadni.
- A tűzveszélyes tevékenység befejezése után a munkát végző személyek a helyszínt és annak környezetét tűzvédelmi szempontból kötelesek átvizsgálni és minden olyan körülményt megszüntetni, ami tüzet okozhat. A munkavégzésre közvetlenül utasítást adó, a munkát végző személyek tevékenységét közvetlenül irányító személynek, ha nincs ilyen személy, akkor a munkát végzőnek a munkavégzés helyszínét át kell adni tevékenység helye szerinti létesítmény vezetőjének vagy megbízottjának. Az átadás-átvétel időpontját az engedélyen fel kell tüntetni és aláírással igazolni kell.

5. sz. melléklet: Munkavégzés szűk munkatérben

Beszállással történő munkavégzés előírásai:

Az ALTEO csoport telephelyein beszállással járó munkát végezni csak a berendezést rendeltetés szerűen üzemeltető szervezeti egység vezetője vagy megbízottja által a szükséges egyeztetések után kiadott engedély alapján szabad. A beszállási engedély a munkához kapcsolódó munkavégzési engedély részét képezi, csak azzal együtt érvényes.

Mi minősül beszállással végzett munkavégzésnek

- Beszállással végzett munkának /zárt térben történő munkavégzésnek/ minősül minden olyan tevékenység, amely az adott berendezésen behajlással, vagy annak belsejében való tartózkodással végezhető, ha ezt a teret nem emberi tartózkodásra tervezték, de kielégíti az alábbi feltételeket:
  - minimum egy dolgozó belépésére, ott tartózkodására elegendő a hely
  - szűk ki-és bejárati nyílással vagy más módon korlátozott a ki-és bejutás, azaz a menekülés lehetősége
- Beszállással járó munkavégzésnek minősülnek továbbá a talajszinttől 1,2 méternél mélyebben végzett munkák is.)

Beszállási engedély kiadása csak akkor történhet, ha a munkát végzők az előírt feltételeknek megfelelnek, a technológiai körülmények a munkavégzést lehetővé teszik.

Beszállási engedély tartalmi követelménye:

- meg kell nevezni jól azonosítható módon a berendezést melyen(ben) a munkavégzés történik
- rögzíteni kell a végzendő feladatot
- tartalmazni kell az engedélyt kiadó nevét és aláírását
- tartalmazni kell a munkát irányító felelős nevét és aláírását
- tartalmazni kell a munkában részt vevők nevét, a figyelőket is ideértve
- tartalmazni kell a beszállás előkészületi műveleteinek felsorolását
- tartalmazni kell az előírt védőfelszerelések listáját
- az előzetes koncentráció mérési adatokat és az előírásokat a további mérésekre vonatkozóan
- fel kell tüntetni a mérést végző személy nevét, aláírását, a mérőműszer típusát

Megjegyzés: A MPK területén előzetes gázkoncentráció mérést csak a FER tűzoltóság képviselője végezhet. Megfelelő mérőeszköz birtokában a munkaközi méréseket előírás szerint a munkavégző vagy az engedély kiadó megbízottja is végezheti.

A beszállási engedélyt 2 példányban kell készíteni, mely egy példánya a munkát végzőt illeti meg. Ezt a munkát végző köteles magánál tartani a munkavégzés folyamán. A második példányt az engedélyt kiadó 1 évig köteles megőrizni.

A beszállási engedély csak 1 napra adható ki, folyamatos munkavégzés esetén naponta meg kell vizsgálni a körülményeket és új engedélyt kell kiállítani.

Beszállással végzett munka személyi és tárgyi feltételei:

Berendezésbe való beszállást csak az a Vállalkozó (fő-, vagy alvállalkozó) végezhet, akinek a beszálláshoz és a beszállással végzendő munkához:

- megfelelő létszám áll rendelkezésre (beszálló és felügyeletet ellátó),
- munkavállalói megfelelően képzettek (technológiából, elsősegélynyújtásból stb.),
- munkavállalói a beszállásos tevékenységre, valamint a technológiának és a várható kockázatoknak megfelelően orvosilag alkalmasak, orvosi vizsgálattal rendelkeznek,
- gépei, munkaeszközei megfelelőek (időszakosan felülvizsgált, megfelelő zóna besorolású),
- előírt védő-, és biztosító eszközei rendelkezésre állnak (lehetséges kockázatok figyelembevételével) és azok biztonságos használatára munkavállalóit kioktattatta,
- a munkavállalók a szükséges munkavédelmi és tűzvédelmi ismeretekkel rendelkeznek,
- a munkavállalók 18. életévüket betöltötték,
- az elvégzendő feladatokra, veszélyekre a munkavállalók kioktatásra kerültek,
- a kötelező magatartás szabályait a munkavállalók ismerik

Kiegészítés:

- A munkavégzés során jelen kell lennie a munka irányításával és állandó ellenőrzésével megbízott vezetői jogkörrel bíró személynek
- A munkavégzés ideje alatt legalább két, kizárólag a beszállással járó munkát végző dolgozó(k) figyelésével megbízott, mentésre kiképzett védőeszközökkel ellátott és mentésre fizikailag is alkalmas dolgozónak a helyszínen kell tartózkodnia (egyik lehet a munkairányító is)
- amennyiben a berendezés több beszállásra alkalmas nyitott nyílással is rendelkezik, minden további nyílás mellett 1 fő felügyelőt kell biztosítani

Beszállással végzett munka során előforduló és kiküszöbölendő veszélyek:

- veszélyes koncentrációjú, egészségre ártalmas gázok, gőzök, porok jelenléte
- fulladást okozó oxigén hiány
- maró- vagy mérgező anyagok jelenléte
- tűz- és robbanásveszélyes gázok, gőzök, jelenléte
- forgó, mozgó belső szerkezetek
- villamos berendezések jelenléte
- tűz keletkezésének lehetősége

Használatra előírt személyi és kollektív védőeszközök:

Amennyiben a beszállással végzett munka során egészségre ártalmas anyagok szabadulhatnak fel illetve kerülhetnek a berendezésbe akkor a beszálló dolgozókat személyi légzésvédő eszközzel kell ellátni. (Szűrőbetétes gázálarc viselése TILOS!)

A légzésvédő készülék használata helyett egyenértékű a védelem, ha:

- ha a munkavégzés teljes időtartama alatt légtér elemzés zajlik és a mért értékek egyetlen esetben sem haladják meg az előírt értékeket
- ha olyan mesterséges vagy természetes szellőzés biztosítható, amely a berendezés levegőjét a szükséges mértékben cserélni tudja

A beszállással végzett munka során biztosítani kell a bent dolgozók és a figyelők közötti megbízható információs kapcsolatot

A munka jellegétől függően megfelelő védőruházattal kell ellátni a bent dolgozókat és a figyelő személyeket is

A beszállás végzett munkák általános követelményei:**A beszállással végzett munkák előkészítése:**

- a veszélyes berendezést a beszállásra elő kell készíteni a szükséges mértékben
- az előkészítés műveleteit külön írásban rögzíteni kell, vagy a munkavégzési engedélyben kell meghatározni
- ha előkészítés közben egészségre ártalmas gázok, gőzök, porok jelenlétét, berendezésből való kiáramlását észleljük akkor a munka csak a szükséges biztonsági intézkedések megtétele után kezdhető el
- az előkészítő tevékenység során meg kell határozni a veszélynek megfelelő védőeszközöket, alkalmazható szerszámokat, felszereléseket (RB-s eszközök?)
- az éghető vagy mérgező gázokat a berendezéstől távol kell tartani
- a beszállási művelet 5 – 45 °C közötti hőmérséklet tartományban engedélyezett, erről az előkészítés során hűtéssel vagy melegítéssel gondoskodni kell

Leválasztás, kiszakaszolás

A beszállással végzett munka megkezdése előtt a veszélyes berendezések más veszélyes berendezésekkel (pl. csővezeték) való kapcsolatát úgy kell megszüntetni, hogy a berendezésbe veszélyes anyag ne kerülhessen.

A veszélyes berendezések leválasztása történhet:

- csőszakasz eltávolításával és vakkarima használatával
- vaktárcsával
- kettőzött elzáró szerelvény alkalmazásával azzal a feltétellel:
  - a két szerelvény közé olyan szerelvényt kell szerelni, amely nyitott állásban szabadba vagy a lefúvató rendszerbe csatlakozik
  - beszállás előtt a szerelvények belső tömörségét ellenőrizni kell
  - az elzáró szerelvényeket biztonsági táblával és lakattal kell ellátni

Beszállás előtt a veszélyes berendezésekben lévő géprészek megindítását megbízható módon, a villamos berendezések MSZ 1585 szerinti feszültségmentesítésével, mechanikus szétkapcsolással vagy a géprész kiemelésével kell lehetetlenné tenni, valamint minden csatlakozó villamos berendezést feszültség mentesíteni kell.

A beszállás során – amennyiben az nagy kiterjedésű fémfelülettel történő érintkezéssel járhat minden olyan villamos berendezést, melynél idegen potenciál megjelenése áramütés-veszélyt okozhat, csak leválasztó transzformátoron keresztül lehet táplálni. A leválasztó transzformátor végpontja nem osztható meg több fogyasztóra.

Légtérel elemzés

A munkavégzési engedély kiállítása, illetve a munkakezdés megkezdése előtt az előkészítési tevékenység befejeztével el kell végezni a veszélyes berendezés légtérel elemzését.

Ha a mért gázkoncentráció a megengedett értéknél kisebb és egyértelmű, hogy a szennyezettség a munka végzése során nem változhat akkor elégséges a munka megkezdése előtti koncentráció mérés. Ha a munkát folyamatosan végzik (pl. egyműszakos munkarendben több napon át) minden munkakezdéskor újra kell koncentrációt mérni.

Ha a mért gázkoncentráció a megengedett értéknél kisebb, de annak dúsulásával a munka végzése közben számolhatunk, akkor ennek függvényében a mérést meg kell ismételni.

A mérést a munkaengedélyt kiadó saját hiteles műszerével végzi, a mért értéket a mérés időpontját a munkaengedélyre rögzíti és annak hitelességét aláírásával igazolja.

Ha bármely tűzveszélyes vagy egyéb veszélyes (ártalmas, mérgező stb.) anyag munkatérben való jelenléte vagy megjelenése biztonsággal nem kizárható, vagy a munkatér szellőzése korlátozott, a munkavégzés teljes időtartama alatt (oxigén szint 17% alá csökkenhet) – a munkaengedélyezést megelőző előzetes gázkoncentráció-méréstől függetlenül – kötelező a folyamatos gázkoncentráció mérés.

A következő paramétereket kell mérni az engedélykiadás előtt, és folyamatosan a munkavégzés során:

- Ártalmas és/vagy mérgező gőzök/gázok;
- Éghető gőzök/gázok (ARH);
- Oxigén (O₂)

A műszernek alkalmasnak kell lennie az automatikus riasztásra. Csak hitelesített műszerek használhatók.

A folyamatos légtérmérés elvégzése, valamint a személyi légtérmérő eszköz biztosítása a beszállást végző Vállalkozó feladata és felelőssége.

Több munkáltató munkavállalóinak egyidejű munkavégzése esetében az üzemeltető feladata ezen feltételek meghatározása.

Abban az esetben, ha a beszállással járó tevékenységet **inertgáz atmoszférában** kell végezni, annak előírás szerinti meglétét folyamatos légtérméréssel kell ellenőrizni. Amennyiben az előírt inertgáz atmoszféra folyamatosan nem biztosítható, az érintett térben munkavégzés nem engedélyezhető. Inertgáz atmoszférában munka csak kettős biztonsági lélegeztető rendszer használata mellett végezhető.

Amennyiben a beszállással járó tevékenység olyan légtérben zajlik, melyben **az oxigénkoncentráció a normális szint (21 v/v%) fölé emelkedhet**, annak folyamatos mérése és a koncentráció 23 v/v% alatt tartása kötelező a fokozott tűzveszély elkerülése érdekében.

Ha az **oxigén-koncentráció 21 és 23 v/v% között van**, tűzveszélyes tevékenység nem engedélyezhető, és csak robbanás biztos kivitelű elektromos eszközök, és szikramentes szerszámok használhatók.

Abban az esetben, ha az **oxigén-koncentráció 23 v/v% fölött van**, bármilyen tevékenység csak a munkában érintett összes fél által kidolgozott és elfogadott írásos műveleti utasítás alapján engedélyezhető és végezhető!

ARH 5 % és 10 % között csak általános munkára, ARH 10 % és 20 % között pedig ellenőrzésre és tisztításra engedélyezhető beszállás, ha ezen tevékenységek nem járnak tűzveszéllyel, vagy szikraképződéssel.

ARH 20 % fölött semmilyen beszállással járó tevékenység nem engedélyezhető, munka az ilyen térben nem végezhető!

Abban az esetben, ha a **beszállással járó munkavégzés során a munkatérben bármely éghető anyag koncentrációja ARH 20 % fölé emelkedik**, minden munkát azonnal abba kell hagyni, minden potenciális gyújtóforrást meg kell szüntetni és a szennyezett légtérrel a legrövidebb időn belül el kell hagyni!

További munka csak az éghető anyag koncentrációjának a fentiek szerinti határérték alá csökkentése és az előírt feltételek betartása után folytatható, **új engedély birtokában.**

Figyelőkkel szembeni elvárások:

Csak olyan személyt lehet a felügyelettel megbízni, aki az esetleges mentésre képzett, arra fizikailag is alkalmas és megfelelő elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkezik.

Beszállással történő munkavégzés esetén biztosítani kell a bent dolgozók és a figyelők között a megbízható kommunikációt (pl.: élőszó, jelző kötéll, rádió), azonban a megfelelő megoldás kiválasztásánál minden körülményt (távolságok, RB-s zónák) figyelembe kell venni.

Beszállással járó tevékenységek esetén a beszállást végzőkön túl a munkát végző Vállalkozónak a munkaengedélyben meghatározott számú **figyelő személy(eke)t** kell a helyszínen biztosítani, akiknek fő feladatuk, a beszállási munkát végzők biztosítása, szükség esetén azok azonnali kimentése. A figyelőket más feladattal megbízni nem lehet. Minden figyelőnek legalább a beszállást végzőkével azonos jellegű és védőképességű védőeszközökkel, védőruházattal kell rendelkeznie. Abban az esetben, ha az adott készüléken, berendezésen, tartályon kívül is valószínűsíthető veszélyes koncentrációjú gáz megjelenése, kötelező legalább egy folyamatos gázkoncentráció mérő biztosítása is. A figyelő személyeknek folyamatos kapcsolattartást kell biztosítaniuk a beszállókkal, illetve képzettnek, képesnek, alkalmasnak és felszereltnek kell lenniük a mentési feladatok ellátására.

Beszállásos munkák esetén a beszállást végzők és figyelők számát a munkaengedélyben szükséges meghatározni a lenti alapelvek szerint:

Amennyiben a berendezés (tartály, akna, stb...) CH anyaggal szennyezett, a beszállást végzők száma nem haladhatja meg a belépési pontonkénti (pl.: búvónyílás, akna esetén le-, és feljutást segítő létra stb.) 2 főt.

A figyelő személyzet kötelező létszáma (a figyelésen és az esetleges mentésen kívül más munkával a beszállás alatt nem bízható meg) egy belépési pont esetében (csak a beszállásra használtakat kell figyelembe venni) minimum 2 fő, és további beszállási pontonként 1-1 fő. Fentiekől a munkaterület és a tevékenység veszélyeinek függvényében, valamint a kockázatcsökkentő intézkedések ismeretében el lehet térni.

Amennyiben a berendezés (tartály, akna, stb.) CH mentesített (kiszakasolt, tisztított, kigőzölt, kiszellőztetett, stb.), úgy a beszállók száma belépési pontonként lehet több is, mint 2 fő. A beszállók száma ilyen esetekben az EBK Tervben, majd a munkaengedélyben kerül meghatározásra. A figyelő személyzet kötelező létszáma (a figyelésen és az esetleges mentésen kívül más munkával a beszállás alatt nem bízható meg) egy belépési pont esetében (csak a beszállásra használtakat kell figyelembe venni) minimum 2 fő, és további beszállási pontonként 1-1 fő.

6. sz. melléklet: Földmunkák

Földmunka minden olyan tevékenység, amelynél a talaj eredeti szintjéhez viszonyítva legalább 25 cm mélységben kézi vagy gépi erővel beavatkoznak (föld kiemelés, fúrás, cölöpverés, tereprendezés). EBK kritikus tevékenységnek minősül a kézi vagy gépi földmunka. A földmunka megkezdése előtt az érintett területen fel kell térképezni a földben vezetett közműveket, vezetékeket, amihez az üzemeltető információt (térkép részlet a közművek, vezetékek és kábelek elhelyezkedéséről) biztosít.

Talajmegmunkálás, földmunkák általános szabályait a 4/2002. (II. 20.) SZCSM-EüM együttes rendelet tartalmazza.

A földmunkák közül minden olyan tevékenység, amely technológiai területen vagy technológiai környezetben az eredeti talajszinthez viszonyítva **1,2 méternél mélyebben** föld/talaj megbontásával jár **beszállási engedély köteles** abban az esetben, ha ott emberi tevékenység folyik.

Gépi földmunka esetén a kivitelezőnek kezdeményeznie kell az érintett terület közművi hálózatának kitérését.

Amennyiben a földmunka földalatti létesítmény nyomvonalát keresztezi, érinti, vagy 1 m-en belül megközelíti, a nyomvonalon kutatóárkot kell ásni a tervezett földmunka mélysége, plusz 20 cm mélységben. A kutatóárkot kézi erővel, lépcsősen haladva kell kiemelni. A kutatóárkok mérete 1,8x0,8 m-nél kisebb nem lehet. A jelzőszalagot vagy fedőborítást elérve csákányt használni tilos, a további feltárást fokozott óvatossággal kell végezni!

Biztonsági előírások:

- Gépi földmunkát csak kellő körültekintéssel szabad végezni. Azokon a területeken, ahol kézi feltárást van előírva, gépi földmunkát végezni tilos.
- Gépi munkavégzésnél 1 fő figyelő embert kell alkalmazni, aki a gép hatósugarán kívül a munkagép által végzett munkát felügyeli, hogy a térképeken nem szereplő, előre nem látható vezeték vagy kábel megsértését esetleges eseményeket elkerülje.
- Ha az építési területen a kivitelező nem azonosítható vezetéket, kábelt vagy lövedéket talál, akkor a munkavégzést azonnal meg kell szakítani és értesítenie a munkaengedélyt kiállító személyt. Ezt a körülményt az építési naplóban rögzítenie kell.
- Minden földben talált kábelt feszültség alattinak, csővezetéket nyomás alattinak kell tekinteni mindaddig, míg azt nem azonosítják, és nem feszültség- illetve, nyomás mentesítik.
- Sérült szigetelésű, vagy elvágott kábelt az áramütés veszélye miatt megérinteni nem szabad. Kábel és csővezeték elvágás, illetve megsértés esetén azonnal értesíteni kell az üzemeltető kapcsolattartóját. A hiba helyét jól látható módon körül kell határolni, azt földdel betakarni nem szabad.
- A megszakított földmunkát csak akkor lehet folytatni, ha annak veszélytelenségéről a szakági felelős bevonásával meggyőződtek és arra a területfelelős – szükség szerint módosítva a munkavégzés feltételeit – engedélyt adott.
- Földmunkavégzés esetén a munkaárkot a 4/2002. (II. 20.) SZCSM-EüM együttes rendeletben meghatározott követelményeit betartva oly módon kell kialakítani, hogy:
  - meg lehessen akadályozni a kitermelt föld visszapergését a munkaárokba (legalább 0,5 m-es szakadó lap kialakításával),
  - biztosítva legyenek a munkaárok oldalai bedőlés, beomlás ellen (dúcolás vagy megfelelő rézsűzés alkalmazásával),
  - a munkavállalók részére minden körülmények között biztosítva legyen veszély esetén a munkagödörből való biztonságos kijutás lehetősége

A földmunka engedélyezésének feltételei:

- az adott földmunkához szükséges minimális létszám rendelkezésre áll,

Kézi földmunka esetén 1,2 m mélységig	2 fő, ebből 1 fő figyelő
Kézi földmunka esetén 1,2 m mélység alatt	3 fő, ebből 2 fő figyelő
Gépi földmunka esetén	2 fő, ebből 1 fő figyelő
- a földmunkával érintett technológiai területen fel lettek térképezve a veszélyes energiák (földben futó csővezetékek, villamos vezetékek, irányítástechnikai kábelek), melyek szükség esetén izolálva, kizárva és jelölve lettek,
- teljesülnek a beszállás feltételei (1,2 m vagy annál mélyebb kézi földmunka esetén, vagy a mélységtől függetlenül a munkavégzést a talajszint alá behajolással kell végezni),
- a kötelező folyamatos légtér méréshez kalibrált készülékkel rendelkeznek (csak abban az esetben nem kötelező a folyamatos légtér mérés, ha az éghető és mérgező gázok jelenlétével biztosan nem kell és lehet számolni – pl.: zöldmezős beruházás esetén),

Földmunkák végzésekor:

- 0,25 m és 1,2 m mélységek között jelzőkorlátot (piros-fehér vagy sárga-fekete csíkos jelző szalag, mely a munkásokhoz közeledőknek jelzi a veszélyt 1 m magasságban kell kifeszíteni),
- 1,2 m-t meghaladó mélység esetén védőkorlátot (minimum 1 m magas stabil telepítésű – pl.: fadeszkákból ácsolt – szerkezet, mely fizikailag akadályozza meg a beesést), kell létesíteni a munkagödör köré, annak szélétől 1 m távolságban, valamint ezen védelmi feltételekkel egyenértékű megoldást (pl.: megfelelő méretű földsáncot) kell létesíteni.

7. sz. melléklet: Munkavégzés magasban

Jelen mellékelt a Magyarországon érvényben lévő, törvényi, jogszabályi és belső szabályozási előírásoknak megfelelően, azokban foglaltaknak a magyarázó, tájékoztató leírása.

Vonatkozó előírások:

- 1993. évi XCIII. törvény - a munkavédelemről
- 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet - a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről
- 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet - az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről
- Alteo IE-13 eljárás. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei munkahelyre, munkafolyamatokra
- Alteo Vállalkozók EBK követelményei

Általános előírások:

- 1993. évi XCIII. törvény - a munkavédelemről

Azoknál a munkafolyamatoknál, amelyeknél a munkavállaló veszélyforrás hatásának lehet kitéve, a hatásos védelmet - amennyiben külön jogszabály eltérően nem rendelkezik - zárt technológia alkalmazásával, ha ez nem oldható meg, akkor **kollektív műszaki védelem, szervezési intézkedések, egyéni védőeszközök – szükség szerinti együttes - alkalmazásával kell megvalósítani.** A kollektív műszaki védelem elsőbbségét figyelembe véve az egyéni védelemhez képest.

- 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet.

Magasban levő munkahelyen ideiglenesen végzett munka: **az 1 méternél nagyobb szintkülönbségen** - kivéve, ha e rendelet eltérően nem rendelkezik - **végzett, nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka**, ahol a biztonsági és ergonómiai követelményeknek megfelelő munkahelyi körülmények nem biztosítottak, ezért **egyedi kockázatmegelőző intézkedések megtétele szükséges.** Az olyan munkahelyen, ahol be- vagy leesési veszély van, vagy a munkavállalót és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat leeső tárgyak veszélyeztetik, elkerítéssel, lefedéssel, vagy más alkalmas módon kell a védelemről gondoskodni. Egyedi kockázatmegelőző intézkedés megtétele szükséges, ha a munkaeszközt olyan magasban levő munkahelyen használják, ahol:

- közvetlenül a munkavégzés helye mellett vagy alatt - függetlenül a szintkülönbségtől - olyan anyag van, amelynél fennáll a belefulladás veszélye;
- a munkaeszköz kiszolgálása dobogóról, állványról vagy emelvényről történik.
- a biztonsági és ergonómiai feltételeket kielégítő munkahely 1 m felett helyezkedik el.

- 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet - az építési munkahelyeken...

A magasból leesést alkalmas berendezéssel, így különösen megfelelő védelemmel kialakított állványszerkezet alkalmazásával kell megakadályozni. Az állványoknak szilárdnak, elegendően magasnak kell lenniük, és legalább egy lábdeszkával, egy középdeszkával és egy korláttal vagy azzal egyenértékű megoldással kell rendelkezniük.

Magasban munkát csak megfelelő és alkalmas berendezéssel, illetve **kollektív műszaki védelem biztosításával** (pl. emelő-plató, védőháló, védőrács, mobil szerelőállvány) **szabad végezni. Amennyiben** a munka természete miatt ilyen berendezések alkalmazása **nem lehetséges, megfelelő hozzáférési megoldásról kell gondoskodni, és a munkát végző részére a magasból való lezuhanás megelőzésére kialakított egyéni védőeszközt kell biztosítani.**

A munkavállalók lezuhanása és a felhasznált anyagok leesése ellen elsődlegesen biztonságot nyújtó berendezésekkel kell a védelmet kialakítani. Amennyiben erre nincs mód, akkor egyéni védőeszközt kell alkalmazni.

A leesés elleni védelem méretezett és megfelelően rögzített lefedéssel, vagy 1 méter magas, háromsoros, 0,3 m-nél nem nagyobb osztásközű, lábdeszkával, középdeszkával, valamint korláttal, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható. Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm x 10 cm-t nem haladhatja meg.

Abban az esetben, ha be- vagy leesési veszély van, és **a munkavégzés csak a biztonsági elemek (korlát) megbontásával vagy azokon való áthajolással végezhető, úgy kötelező a leesés elleni egyéni védőeszközök használata.**

A leesés elleni egyéni védőeszköz használatakor a kikötési pontokat úgy kell megválasztani, hogy az mobil kikötési pont esetén MSZ EN 795, telepített – fűrt vagy ragasztott pont esetén az MSZ EN 959

szabványokban előírtaknak megfelelő teherbírású legyen és lehetőség szerint a munkavégző felett helyezkedjen el.

Magasban végzett munka esetén a szerszámokat, alkatrészeket, gépeket úgy kell elhelyezni (gépek esetében rögzíteni), hogy azok leesésükkel plusz kockázatot ne okozzanak az alatta lévő munkaterületen. A munkavégzés közben a munkaterület alatti közlekedést ilyen esetben korlátozni kell.

A magasban végzett munka kritikus tevékenységnek minősül, így minimum 2 személy végezheti. Erre azért is szükség van, hogy egy bekövetkezett zuhanás és a zuhanásgátló rendszer működése során a munkavállaló 15 percnél többet ne maradjon felfüggesztve, **elkerülendő egy esetleges szuszpenziós trauma kialakulását.** Valamint lehetőség szerint minél előbb megkezdhető legyen a társmentése. A magasban munkát végző személyeknek érvényes orvosi alkalmassági igazolással kell rendelkezniük (magasban végzett munkára), és a védőeszközök használatából bizonyíthatóan kioktatottnak kell lenniük.

Tehát **összefoglalva** az ALTEO tulajdonában lévő vagy általa üzemeltetett telephelyeken, létesítményekben – építési, karbantartási, javítási, üzemeltetési feladatok elvégzése során, amennyiben **1m-nél nagyobb szintkülönbség áll fent.** Abban az esetben gondoskodni kell, **elsősorban** a megfelelő **kollektív védelem** kialakításáról – állvány, pódium, korlát, védőrács, védőkorlát vagy védőháló. **Amennyiben ez nem lehetséges** a munka vagy a munkaterület jellegéből adódóan akkor a munkavállalót megfelelő **egyéni védelemmel kell ellátni** – azaz gondoskodni kell számára a megfelelő eszközök rendelkezésre állásáról és használatáról. Ezekben az esetekben a javasolt eszközök (az alap munkavédelmi felszerelésen kívül, a teljesség igénye nélkül):

- teljes testheveder MSZ EN 361
- ipari védősisak MS EN 397
- munkahelyzet pozícionáló MSZ EN 358
- energiaelnyelő, energiaelnyelővel ellátott „Y” kantár MSZ EN 355, 358
- visszahúzható típusú zuhanásgátló MSZ EN 360
- rögzítő kötelek MSZ EN 354
- hevederek MSZ EN 566
- karabinerek, összekötő elemek MSZ EN 362
- mobil és fűrt vagy ragasztott biztosító pontok MSZ EN 795, 959
- alacsony nyúlású (5% alatti) kötelek MSZ EN 1891

8. sz. melléklet: Állványtelepítés

Az ALTEO csoport területén állványozást igénylő munkákhoz az állvány megépítése, megépíttetése vállalkozó bevonásával történik. Az állványozási munkák megrendelése:

- külsős vállalkozó megrendeli az állványt saját munkavégzéséhez (a.)
- az ALTEO csoport valamely meghatalmazott munkavállalója megrendeli az állványt idegen vállalkozó általi munkavégzéshez (b.)

1. Állványépítés folyamata amennyiben külsős vállalkozó rendeli meg az állványt saját munkavégzéséhez:

- A vállalkozó megrendeli és megépítteti az állványt az általa kiválasztott kivitelezővel a részére már előzetesen átadott munkaterületen
- A vállalkozó állvány átadás-átvételi eljárás keretében átveszi a kész állványt annak kivitelezőjétől (írásos jegyzőkönyv szükséges)
- A vállalkozó a munkaengedélyt kiadónak jelenti az állvány elkészültét és bemutatja az állvány átadási dokumentumait
- A munkaengedélyt kiadó ellenőrzi az elkészült állványt, amennyiben azt megfelelőnek ítéli meg az átadás-átvételi jegyzőkönyv ellenjegyzésével engedélyezi az állvány használatba vételét. Az állvány minősítése az **állványvizsgálati lap** kitöltésével, az abban foglaltak ellenőrzésével történik. • Az ellenjegyzett állvány átadás-átvételi dokumentáció az állvány megrendelőjénél marad, az **állványvizsgálati lap a továbbiakban együttesen kezelendő a munkavégzési engedéllyel.**
- A munkaengedély kiadója az ellenőrzési eljárás befejezésekor az állványra kihelyezett „zöld” táblával jelöli, hogy az állvány munkavégzésre igénybe vehető. (amennyiben az adott területre „szabványos” állvány nem építhető az állványt sárga táblával kell ellátni, ami azt jelenti, hogy az állványon munkavégzés csak leesés gátló használatával lehetséges)
  - Megjegyzés: az eljárás lefolytatása után minden az állványzattal kapcsolatos további feladat az állványt megrendelő (használó) felelősége.

2. Állványépítés folyamata amennyiben az ALTEO csoport valamely meghatalmazott tagja rendeli meg az állványt külsős vállalkozó részére:

- A meghatalmazott személy megrendeli és megépítteti az állványt a kiválasztott kivitelezővel. Amennyiben az állvány már átadott munkaterületen kerül építésre ismételt munkaterület átadás-átvételi eljárás lefolytatása nem szükséges, ellenkező esetben a munkaterületet a megfelelő eljárás lefolytatása mellett át kell adni az állvány építőjének.
- **A megrendelő az állvány építési munkáinak megkezdése és a munkavégzési engedély kiadása előtt ellenőrzi, hogy a kivitelező alkalmas-e a munka elvégzésére. (amennyiben szükséges rendelkezik-e állványtervvel, szerkezeti vázlattal vagy általános szerkezeti dokumentációval, az állványépítés személyi és tárgyi feltételei rendelkezésre állnak-e)**
- A megrendelő az állvány elkészülte után az állvány átadás-átvételi eljárás keretében ellenőrzi, majd átveszi a kész állványt annak kivitelezőjétől (írásos átadás-átvételi jegyzőkönyv szükséges) Az állvány minősítése (ellenőrzése) az állványvizsgálati lap kitöltésével, az abban foglaltak ellenőrzésével történik.
  - Az állvány átadás-átvételi dokumentáció és az állványvizsgálati lap a továbbiakban együttesen kezelendő.
- A megrendelő az elkészült állványt egy egyszerűsített átadás-átvételi eljárás keretében átadja az állványt ténylegesen használó munkacsoport részére. Az eljárás lezárásaként az állványra kihelyezett „zöld” vagy „sárga” színű táblával jelölik, hogy az állvány munkavégzésre használható.

Kiegészítés:

Az állvány átadás-átvételi jegyzőkönyv készítése a kivitelező feladata. A jegyzőkönyvnek minimálisan az alábbiakat kell tartalmaznia:

- állvány építési terv, vázlat stb. (szükség esetén)
- nyilatkozat, hogy az állvány az előírásoknak, az állványtervnek (ha szükséges) megfelelően készült
- állvány teherbírásának meghatározása
- nyilatkozat az állvány használatba vehetőségéről
- állvány építőjének megnevezése, építés-átadás dátuma
- Az állványvizsgálati lap kitöltése a megrendelő feladata, felelőssége.

Az építésre kerülő állványt megfelelő azonosítóval kell ellátni. (lehet szám, helyszínhez kapcsolódó név stb.) A megadott azonosítót szerepeltetni kell az állványhoz kapcsolódó minden dokumentumon!

3. Állványterv szükségessége, megléte

Állványterv szükséges:

Az állványok készítéséhez - a termékszabványokban meghatározott elemekből készített bakállványok, a 20,0 m-nél nem magasabb létraállványok, valamint a 2000 N/m² terhelésnél nem nagyobb igénybevételű fémállványok kivételével - **állványtervet kell készíteni.**

Szerkezeti vázlat szükséges: A termékszabványban meghatározott elemekből készített bakállványok, a 6 méternél nem magasabb létraállványok, valamint a 2000 N/négyzetméter terhelésnél nem nagyobb igénybevételű, 6 méternél nem magasabb fémállványok, a csak szabványos elemekből készült állványok építése esetén.

Általános szerkezeti dokumentáció szükséges: Azon állványok esetében melyek építéséhez a szerkezeti vázlat nem elegendő, de állványterv még nem szükséges. (pl. a tervezett igénybevételek nagyobbak a szabványban előírtaknál, különleges csomóponti kialakításokra van szükség).

Az állványtervet, a szerkezeti vázlatot, az általános szerkezeti dokumentációt a kivitelező a munka megkezdése előtt elfogadásra bemutatja a megrendelőnek!

4. Az állványépítés személyi feltételei

Állványépítési vagy bontási munkát csak jogszabályban meghatározott, **megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező és intézkedési joggal felruházott, a munkavédelmi előírások megvalósításáért is felelős személy irányítása mellett szabad végezni.**

Az állványok összeállításában csak azok a személyek vehetnek részt, akik az erre a feladatra történő oktatásban részt vettek és az adott munka végzésére a vállalkozás foglalkozás egészségügyi szakorvosa alkalmasnak találta. (Az oktatást a kivitelező végzi és kérésre dokumentáltan igazolni köteles azt, valamint az orvosi alkalmasságot!)

Ha az állvány magassága a 2 métert meghaladja, akkor az építéshez elegendő számú segítő társat kell biztosítani és a biztonságos munkavégzés érdekében az egyik dolgozót meg kell bízni a munka irányításával és ez t a munkatársa vagy munkatársai tudomására kell hozni.

5. Az állványépítés tárgyi feltételei

A megrendelőnek az állvány építőjével közösen a végzendő tevékenység és az állvány magasságától függően meg kell határozni a szereléshez szükséges minimális területet. Az állványok építéskor, bontásakor, átépítéskor a szerelési körzetet el kell keríteni. Valamint a munkafolyamatok során alkalmazandó kollektív és / vagy egyéni védőeszközöket. (szerelőoszlop vagy korlát, teljes testheveder – zuhanásgátló, mozgástér korlátozás) Az állványelemek megfelelőségét, sérülés mentességét szűrőpróbaszerűen ellenőrizni szükséges.

6. Környezeti feltételek vizsgálata:

- Állvány építésére csak akkor adható ki engedély, ha az alaptalaj egyenletessége, teherbírása megfelel az építendő állvány paramétereinek.
- Közelben húzódó elektromos kábelek, vezetékek esetében a megfelelő védőtávolság meghatározása szükséges.

7. Elkészült állvány átvétele

Az állványt az arra felhatalmazott személynek annak elkészülte után át kell vizsgálnia és átadás-átvételi eljárás keretében dokumentáltan át kell vennie (állványvizsgálati lap, állvány átadás-átvételi jegyzőkönyv). A vizsgálatnak ki kell terjednie:

- Az állvány tervekkel való azonosságára, építő elemek megfelelőségére
- Az állvány eldőlés ellen biztosításra került-e (2,5 m-t meghaladó állvány esetén)
- Szerkezeti elemek állékonyságára (pl.: alapozás, toldás, merevítés, kikötés),
- Biztonsági berendezésekre (pl.: feljárók, korlát, lábdeszka, terhelhetőség, egyéb feliratok, tűzvédelem, villámvédelem, világítás, EPH bekötés)
- Megfelel-e az elvégzendő munka típusának, jellegének
- Megfelel-e a munkavégzésből adódó tervezett terhelésnek (max. terhelhetőséget jelölni kell),
- Lehetővé teszi-e a biztonságos munkavégzést és mozgást.

8. Állvány használatba vétele

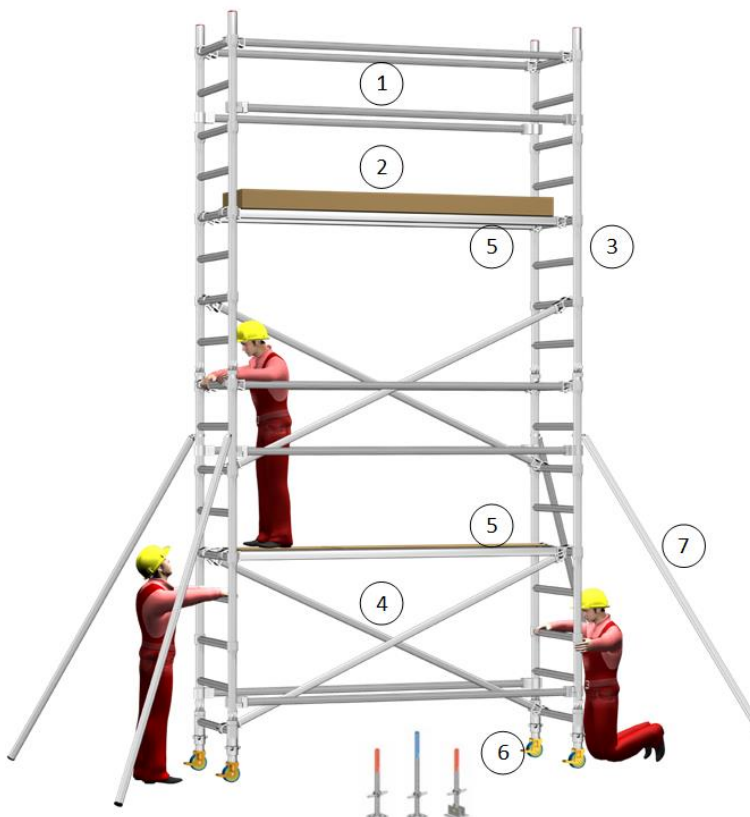
Az állványokat mérethatártól függetlenül az „Állvány átadás-átvételi jegyzőkönyv” felvétele után lehet használatba adni, egy egyszerűsített átadás-átvételi eljárás keretében. Az állvány átadója az építető lesz, míg az átvevő az állványon munkát végzők képviselője (munkavezetője). Az állványt átvevő ellenőrzi az állvány eredeti átadás-átvételi dokumentációját, majd szemrevételezi az állványt. Amennyiben megfelelőnek tartja az állványt aláírásával ellen jegyzi az eredeti átadás-átvételi jegyzőkönyvet.

Az állványhoz rögzített módon el kell helyezni egy kb. 30*15 cm-es, időjárási körülményeknek ellenálló és merev anyagból készült információs táblát (az állvány készítőjének feladata, nem azonos a zöld, illetve sárga táblával) amelynek tartalmaznia kell legalább:

- a helyszínt, ahova az állvány készült;
- a vállalkozás nevét, aki az állványt építette;
- az átadás napját;
- a neve és aláírása annak a felelős személynek, aki átadás előtt átvizsgálta az állványt és nyilatkozott annak megfelelőségéről, illetve az állványt használatra átadó személy nevét és elérhetőségét,
- az állvány terhelhetőségét (kg / m²)
- az állvány típusát

Az átadást és használhatóságot bizonyító jelzés hiányában az állványt használni tilos!

Figyelem: A dokumentált vizsgálatokon kívül **napi ellenőrzést kell végrehajtani** a munkakezdés előtt, mely a **munkavállalók és a munkát közvetlenül irányító feladata és felelőssége.**

1. Korlátok
2. Bokaléc – hosszanti és kereszt irányú
3. Függőleges keret
4. Merevítők - hosszanti és kereszt irányú
5. Járólap, állványpadozat
6. Gördülő vagy menetes lábak
7. Oldaltámasz (2,5m t meghaladó állvány esetén)

Segédlet az épített állvány ellenőrzéséhez

Állványpadozatok:

Az állványpadozatot 48 mm vastag állványpallóból, szabványos deszkatáblából, vagy terhelhetőség és állékonyság szempontjából ezekkel egyenértékű fából vagy fémből kell készíteni. Az állványpadozatul szolgáló 48 mm vastag pallókat, illetve a deszkatáblákat úgy kell alátámasztásra helyezni, hogy a pallók a felfekvés külső szélén legalább 150 mm-rel, de legfeljebb 300 mm-rel nyúlhatnak túl. Amennyiben konzolos terhelésre van igénybe véve, ez esetben a túlnyúlás legfeljebb 300 mm lehet.

A járópallók alátámasztását szilárdan, billegés mentesen kell kialakítani. A járópallók egymáshoz való illeszkedését küszöbök és szintkülönbségek nélkül kell biztosítani.

Az állványpadozat szélességi méretei:

- o falétra állványvakolás, tatarozás céljára legalább 0,5 m;
- o csőállvány vakolás, tatarozás céljára legalább 0,6 m;
- o anyaglerakás, falazás céljára legalább 1,0 m;
- o keretes fémállványok esetében legalább az adott típusú állványkeret térítési szélességét kell biztosítani.

Az állványpadozatot úgy kell kialakítani, hogy a tárolt és mozgatott anyagtömegén kívül - külön előírás hiányában - legalább 2000 N/m² hasznos terhelésnél a biztonságos munkavégzést lehetővé tegye.

Az állványpadozaton szállítható, illetve tárolható anyag legnagyobb mennyiségét, a tárolás módját és a tárolási terület határát az állványzaton jól szemrevételelezhető módon (pl. táblán) fel kell tüntetni.

Állványpallókat csak alátámasztás felett, legalább 0,5 m-es átfedéssel szabad toldani.

Konzolosan túlnyúló pallót állványpadozatnál, feljáróknál, közlekedési utaknál alkalmazni nem szabad.

Az állványpallóknak az alátámasztásra fel kell feküdniük.

Az állványpadozat alátámasztására ereszcsonnát, erkélypárkányt, villámhárítót, illetve kellő szilárdsággal, teherbíró képességgel nem bíró épületszerkezeti elemet igénybe venni nem szabad.

Az állványpadozat anyaga teljesen egészséges, kifogástalan minőségű, legalább II. minőségi osztályú, a végein vasalattal ellátott fűrészelt fenyőáru legyen.

Az állványpadozat széle és az építmény síkja között legfeljebb 30 milliméter lehet. Amennyiben a munka jellege vagy az építmény homlokzati alakja ezt nem teszi lehetővé, akkor vagy a belső oldalt is el kell látni védőkorlattal, vagy egyéni védőeszközzel kell biztosítani a védelmet.

Az állványpadozatokat úgy kell egymás fölött megépíteni, hogy alattuk 190 cm szabad magasság legyen a közlekedésre.

Korlát, közép- és lábdeszka munkavédelmi követelményei:

A korlátdeszkat, középdeszkat és a lábdeszkat állványelemből kell készíteni, a felerősítésre szolgáló támaszoszlopok távolsága egymástól 3,0 m-nél nagyobb nem lehet. A 2,0 m-nél magasabb munkaszinteken, hídszerűen kiképzett átjárókat, feljárókat, lépcsőket védőkorlattal kell ellátni. A feljárók korlátait 1,0 m feljárómagasságtól, a lépcsőket pedig az induló foktól kezdve kell felszerelni.

Csomópontok, keresztmervítők követelményei:

Hibás, toldott elemeket beépíteni nem lehet. Külön előírás hiányában az állványok csomópontjait, függőleges oszlopait, dúcait rögzítés céljából mindkét irányban átlósan ki kell merevíteni, többszintű elrendezés esetén a dúcokat egymás fölé kell állítani. Andrászkötésnek legalább 48 mm vastag állványpallót vagy azzal szerkezetileg egyenértékű, fémanyagú keresztmervítőt lehet alkalmazni. A keresztmervítőket csavaros kapcsolással kell az oszlopokra, elemekre felerősíteni. A csavarok legalább olyan távolságra legyenek a keresztmervítők szélétől, amely egyenlő a fa átmérőjének két és félszeresével. Az oszlopok állékonyságát állítás közben ideiglenesen biztosítani kell (például dúcolással vagy kihorgonyzással). Az állványokat a meglévő EPH rendszerbe be kell kötni, az állványelemek érintkezését biztosítani kell.

Sorszám:		ÁLLVÁNY VIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV				
Dátum:		Munkaterület meghatározása:	Kivitelező:			
Állvány azonosító:		Vizsgálatot végzők megnevezése:				
		Megrendelő részéről:				
		Kivitelező részéről:				
A vizsgálathoz használt dokumentumok:						
állványterv	szerkezeti vázlat	tételes szerkezeti dokumentáció	szabvány	típusterv		
Sorszám:	Vizsgálat megnevezése	igen	nem	nem vizsg.		
1.	Az állvány az elfogadott tervnek(vázlat) megfelel					
2.	A beépített anyagok megfelelő minőségűek, sérülésmentesek					
3.	Az állványzat talpalása, stabilitása megfelelő teljes szerkezeten					
4.	Az állványzat alatti talaj megfelelően stabil					
5.	Az állványpadozat anyaga, mérete, toldása, alátámasztása jó					
6.	Az állványpadozat szélessége a végzendő munkának megfelelő					
7.	Az egymás feletti állvány elemek között legalább 190 cm a hely					
8.	Az állványszintek megközelíthetősége megfelelő					
9.	Az állvány rögzítettsége megfelelő (oldaltámasz, falhoz rögzített)					
10.	Feljáró létrák stabilitása megfelelő (alap és szintek között)					
11.	Szintek közötti feljárók csapóajtóval ellátottak					
12.	Szintek közötti feljárók csapói megfelelően működnek					
13.	Háromsoros védőkorlát mindenhol megfelelő, hiánytalan					
14.	Végelzáró korlátok megvannak, megfelelően rögzítettek					
15.	Korlátok felerősítését szolgáló oszlopok max. távolsága 3,0 m.					
16.	Állványok EPH bekötése megfelelő					
17.	Állványok földelése megfelelő					
18.	Állványon terhelhetőség fel van tüntetve					
19.	Nem szabványos állvány esetén az egyéni védőeszközök rendelkezésre állnak					
20.	Speciálisan kialakított állványok esetén a használók figyelme a veszélyekre fel lett hívva, dokumentálva lett					
Megállapított hiányosságok	Javítás határideje	Javításért felelős	Aláírás			
A vizsgálat eredménye:		Megfelelő		Nem vehető használatba		
Az elvégzett ellenőrzés alapján az állvány használatba vehető		Átadó		Átvevő		